

La Pilastra

Revista del municipi de Bescanó

Núm 17 - Desembre 2002

Telèfons d'interès

AJUNTAMENT:

Oficines municipals . . .	972 44 00 05
Fax	972 44 27 02
Recaptació	972 44 26 49
Hotel d'Entitats	972 44 01 60
Piscines	972 44 28 68
Consultori sanitari	972 44 25 70
Farmàcia	972 44 00 59
Cinema Unió	972 44 01 60
Escola pública	972 44 02 28
Escola bressol	972 44 03 63
Biblioteca	972 44 07 20
Casal d'avis	972 44 07 79
Mossos d'Esquadra	088
Ambulàncies	972 41 00 10
Bombers	085

PARRÒQUIES:

Sant Llorenç de Bescanó	972 44 02 81
Sant Andreu d'Estanyol	972 44 02 81
Sant Pere de Montfullà	972 23 81 89
Sant Mateu de Vilanna	972 42 08 07

Horari dels serveis d'atenció al públic de l'Ajuntament

OFICINES MUNICIPALS:

De les 10 del matí a les 2 de la tarda, de dilluns a dissabte.

ASSISTENT SOCIAL:

Els dimarts, de les 9 del matí a les 2 de la tarda (millor concertar hora prèviament).

RECAPTACIÓ:

Dimarts, de les 10 a 2/4 de 2 del matí.

SERVEIS TÈCNICS:

- Aparellador: els divendres, de les 10 del matí a les 3 de la tarda i de 4 a 8.

- Arquitecte: els divendres, de la 1 del migdia a les 3 de la tarda, prèvia concertació d'hora.

Horaris autobús Bescanó-Girona

DE DILLUNS A DIVENDRES

DE BESCANÓ A GIRONA

Sortides:	7'10	8'20	10'20	13'05	15'10	16'05	18'50	20'05
Arribades:	7'25	8'35	10'35	13'20	15'25	16'20	19'05	20'20

DE GIRONA A BESCANÓ

Sortides:	7'00	9'30	11'30	13'00	15'45	17'30	19'00	20'30
Arribades:	7'15	9'45	11'45	13'15	16'00	17'45	19'15	20'45

DISSABTES FEINERS

DE BESCANÓ A GIRONA

Sortides:	8'20	10'20	15'10	16'05	20'05
Arribades:	8'35	10'35	15'25	16'20	20'20

DE GIRONA A BESCANÓ

Sortides:	7'00	9'15	11'30	13'00	17'30	19'00	20'30
Arribades:	7'15	9'30	11'45	13'15	17'45	19'15	20'45

DIUMENGES I FESTIUS

DE BESCANÓ A GIRONA

Sortides:	10'20	15'10	16'05	20'05
Arribades:	10'35	15'25	16'20	20'20

DE GIRONA A BESCANÓ

Sortides:	11'30	15'30	17'30	19'00	20'30
Arribades:	11'45	15'45	17'45	19'15	20'45

EDITA: AJUNTAMENT DE BESCANÓ

CONSELL DE REDACCIÓ: Mei Ferrer, Fina Jiménez, Joan Masoliver, Ramon Ministrat, Ramon Ponsati, Judit Frigolè, Miquel Gironès, Xavier Soler i Dolors Vilamitjana

PORTADA: Joan Segur Peracaula

ELABORA: JJ Comunicació

IMPRIMEIX: Serveis d'Imatge Bescanó

DIPÒSIT LEGAL: GI-1260-96

Amb el suport de

Diputació de Girona

Agenda

ACTIVITATS DE LES FESTES NADALENQUES

CAGADA POPULAR DEL TIÓ

Dimarts 24 de desembre de 2002, a 2/4 de 6 de la tarda, s'iniciarà un recorregut pels carrers del poble cantant nades, que finalitzarà a la plaça del Mil·lenari, on tots els nens i nenes faran cagar el tió. Organitza: Regidoria de Cultura.

MISSA DEL GALL

Dimarts 24 de desembre de 2002, a les 12 de la nit, a l'Església de l'Assumpta. Organitza: Parròquia de Bescanó.

DIADA DE SANT ESTEVE

Dijous 26 de desembre de 2002, a les 11 del matí, Missa cantada per la Coral Josep Ruhí i a les 12 del migdia, Assemblea General de Socis a la Llar de Jubilats. Organitza: Germandat de Sant Esteve.

CONCERT DE SANT ESTEVE

Dijous 26 de desembre de 2002, a 2/4 de 6 de la tarda, a l'Església de Sant Llorenç. Organitza: Germandat de Sant Esteve i Coral Josep Ruhí.

FESTA DE CAP D'ANY

Dimarts 31 de desembre de 2002, sopar i ball al Casal d'Avis. Organitza: Regidoria de Benestar Social.

PESSEBRE VIVENT

Dies 26 i 29 de desembre de 2002 i 1 de gener de 2003, a les 7 de la tarda, al Parc de l'Ajuntament. Organitza: Comissió del Pessebre Vivent.

GRAN QUINA DE BESCANÓ

Dies 15, 22, 25, 26 28 i 29 de desembre de 2002 i 1, 4 i 6 de gener de 2003, a les 6 de la tarda, al Pavelló Poliesportiu. Organitza: Clubs de Bàsquet, Futbol i Patinatge.

CASAL DE NADAL

Dies 23, 24, 27, 30 i 31 de desembre de 2002 i 2 i 3 de gener de 2003, de 9 del matí a 2/4 de 2 de la tarda, al Col·legi Dr. Sobrequés. Organitza: Casal d'Estiu i Regidoria de Joventut.

PETIT PIN

Dies 23, 27, 30 i 31 de desembre de 2002 i 2 i 3 de gener de 2003, de 5 a 7 de la tarda, a les Aules Culturals (petits) i el Local de Sant Llorenç (grans). Organitza: Regidories de Cultura i Joventut.

Editorial

3

De finals d'any i balanços

Estem a punt d'acabar l'any i sovint s'aprofita aquesta avinentesa per fer balanç del que ha passat de gener a desembre. D'aquí a poc diversos mitjans de comunicació ens oferiran els seus programes especials on es recolliran els esdeveniments més rellevants i els fets que han marcat el dia a dia. Reportatges, resums, imatges... En alguns casos refrescarem la memòria, en d'altres sentirem enyorança i potser també ens servirà per fer millors propòsits en un futur proper.

Des del Consell de Redacció de "La Pilastra" no ens proposem fer ara un resum dels actes més destacats del desenvolupament social, en el sentit més ampli de la paraula, del que ha passat al nostre municipi. I no és perquè no ens resulti atractiva la idea, que de ben segur seria molt ben acollida per tots els lectors de la revista municipal. El fet és que fer un exercici d'aquest tipus comporta una dedicació especial a la qual no hi poden accedir ni els membres del Consell de Redacció ni els col·laboradors habituals o esporàdics que té la revista. Una revista que des que va començar ha anat tirant endavant per la iniciativa i la voluntat de tot un seguit de persones i, evidentment, per l'aportació de l'Ajuntament de Bescanó. Però des de sempre, potser més en algunes etapes que en d'altres, el bon fer de les persones no arriba a tot i així ens hem trobat de vegades que ha tardat més del compte en sortir, o que han quedat coses al tinter, o que no s'ha recollit tot el que comporta el desenvolupament d'un poble bé sigui des del vessant cultural, esportiu, social, polític... Sempre hem pensat que no ens ho teníeu massa en compte, però també hem sigut conscients que no són els objectius marcats.

Per assolir aquests objectius faria falta més persones que es poguessin implicar d'una manera directa i amb un mínim de temps. És a dir, persones que entressin a formar part del Consell de Redacció, que compartissin les càrregues actuals i que potser n'assumissin de noves. Aquesta és una crida que des de "La Pilastra" s'ha fet diverses vegades i de diferents maneres, però que en poques ocasions ha donat resultat. De tota manera, continuem treballant amb il·lusió per tirar la revista endavant.

I des d'aquí voldríem agrair d'una manera especial la feina que al llarg de tots aquests anys ha fet dins el Consell de Redacció i a les pàgines de "La Pilastra" en Lluís Comamala i Giralt qui, per motius personals, des d'aquest número ja no és al Consell de Redacció si bé continua col·laborant en totes i cadascuna de les seccions les quals fins ara ha portat i elaborat.

No volem acabar aquesta editorial sense desitjar a tots els veïns i veïnes dels pobles que formen el nostre municipi un Bon Nadal i un Felicitat Any 2003.

EL CONSELL DE REDACCIÓ

AGENDA I SERVEIS.....	2
EDITORIAL.....	3
INFORMACIÓ MUNICIPAL.....	4
EL POBLE EN VIU.....	10
ENTREVISTA.....	18
TEMA.....	21
ESCOLA.....	24
ESPORTS.....	30
GENT GRAN.....	36
SALUT.....	37
ENTRE CAMINS I CORRIOLS.....	38
APUNTS D'HISTÒRIA.....	40
PÀGINA OBERTA.....	42

Recuperació del Volcà de la Crosa

Festa a la Crosa

El passat dia 13 d'octubre es va celebrar al volcà de la Crosa una festa popular a la qual hi van participar més de 300 persones dels pobles que comparteixen aquest espai natural (Bescanó, Vilobí d'Onyar i Aiguaviva).

La trobada va tenir lloc a l'esplanada de l'antiga gredera de Les Guilloterres. Ja des de mig matí l'afluència de gent va ser considerable i a partir de les onze es varen organitzar diverses visites guiades pel volcà i per les noves infraestructures d'informació que s'hi han instal·lat que van tenir una gran acollida (més de 200 persones) fins al punt de desbordar materialment el servei de guies. Simultàniament es feien tallers per a la mainada, s'habilitava una petita fira i l'arròs començava a fer xup-xup per tenir-lo a punt a l'hora de dinar. La festa es va cloure amb una ballada de sardanes.

La trobada popular va servir per poder presentar la restauració definitiva de l'espai de Les Guilloterres. Aquesta antiga extracció de gredes volcàniques, posteriorment convertida en abocador incontrolat, s'ha netejat, reforestat i habilitat com a indret d'acollida per a les persones que vulguin visitar i conèixer la Crosa. Per això s'ha construït un petit aparcament amb un punt d'informació bàsica sobre el volcà integrat bàsicament per tres mapes:

- Un mapa general de les zones volcàniques catalanes.
- Un mapa geològic de la Crosa, que permet apreciar la superfície que ocupen els diferents materials que va expel·lir el volcà.
- Un plànol detallat amb els principals elements d'interès (afloraments geològics, elements del patrimoni cultural i camins).

A partir d'aquest punt, doncs, ha de ser possible, a la llarga, poder començar els diferents itineraris que és previst de senyalitzar i dels quals el tram de les Guilloterres actualment en funcionament en constitueix només una part.

Seguint per l'itinerari marcat s'arriba a una paret del front d'excavació que s'ha conservat sense atalassar amb l'objectiu de poder visualitzar els materials expel·lits pel volcà. Aquí s'hi ha posat un altre plafó informatiu que explica la història recent de la gredera i el mecanisme eruptiu de la Crosa. Al costat, una mena de tòtem reproduïx les capes de tosquia que hi ha al davant i en fa una interpretació que explica la informació del plafó.

Seguint l'itinerari i enfilant-nos per sobre de la terrera arribem dalt del mirador on es veu tot el cràter i on s'ha instal·lat una petita taula d'orientació. A partir del mirador podem seguir el camí que voreja la gredera fins a entrar al cràter davant de can Coll.

Les obres de restauració de Les Guilloterres s'han dut a terme en diferents fases als darrers set anys, i han representat una inversió total de 120.000 euros (uns 20 milions de pessetes de les d'abans) que han estat aportades pel Departament de Medi Ambient, que ha finançat aproximadament el 75% de l'obra, i l'Ajuntament de Bescanó que hi ha aportat la resta. Tot plegat, ha permès recuperar un espai degradat i reconvertir-lo en una zona d'interès cultural i lúdic de gran valor educatiu, ja que més de mil escolars visiten La Crosa anualment.

LLUÍS MUTJÉ

Més de 200 persones van seguir les visites guiades, que van anar a càrrec d'en Lluís Mutjé i en Joan Ventura (Foto: Pere Duran).

Festa al Volcà de la Crosa

El dia 13 d'octubre vàrem celebrar la Festa del Volcà de la Crosa per presentar-lo com a espai de lleure a la natura. La resposta del públic va sorprendre positivament les previsions de l'organització, gairebé dues-centes persones dinant a l'esplanada de les Guilloterres, i unes tres-centes cinquanta que van anar passant al llarg del dia, unes per a la visita guiada, altres per als tallers... i tots pel bon dia que ens va fer!

La participació de totes les administracions implicades, amb l'impuls de l'Ajuntament de Bescanó, ha donat al Volcà de la Crosa el reconeixement oficial i públic que es mereix.

En dies així cal fer memòria i recordar que abans havia sigut una gradera i després un abocador. Ara està inclòs dins el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), i després de realitzar-hi durant anys tasques de neteja, adequació i senyalització amb plafons indicatius. D'aquesta manera s'ha culminat una llarga etapa de reconversió d'un abocador incontrolat a un espai d'oci i lleure. I ja s'hi ha fet una primera trobada per anar veient com millora aquest espai emblemàtic de Bescanó.

A aquelles persones que no van poder venir, els farem dentetes recordant les diferents activitats i expositors que es van coordinar des del Centre d'Educació Ambiental de Bescanó: la petita mostra de productes artesans, una exhibició d'ocells rapinyaires, la visita guiada a càrrec d'en Lluís Mutjé i en Joan Ventura, l'estand dels Amics del Volcà de la Crosa i del Consell Comarcal de la Selva i els Tallers Ambientals, on els assistents van poder fer bosses de paper i punts de llibre de record de la festa. Sense oblidar-nos dels encarregats de fer el menjar, sense ells no hi hauria àpat, i de la cobla Vila de Roses, que van fer una tarda més agradable amb les sardanes que van engrescar als assistents.

Els participants van valorar positivament la festa, i esperem repetir amb més activitats, més artesans i també més plats per dinar. Mentrestant anirem posant fil a l'agulla per fer-ho millor el proper anys des dels ajuntaments de Bescanó, Vilobí d'Onyar i Aiguaviva, amb la col·laboració de la Diputació de Girona i els consells comarcals del Gironès i de la Selva.

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE BESCANÓ

Els participants en els Tallers Ambientals van fer bosses de paper i punts de llibre (Foto: Pere Duran).

Els assistents a la festa van poder veure una exhibició d'ocells rapinyaires (Foto: Pere Duran).

Unes 350 persones van passar per la Festa del Volcà de la Crosa del passat 13 d'octubre (Foto: Pere Duran).

La Se7mana Verda de Bescanó

La Se7mana ja va començar amb bon peu! El bon gust de la Festa del Volcà apuntava a què la Se7mana Verda de Bescanó del 14 al 18 d'octubre només podia anar millor.

El mateix dilluns 14, que arribava l'Exposició del Reciclatge al Casal d'Avis, es va fer l'activitat de fabricació de bosses de paper de diari amb alumnes de P-5.

El dimarts 15 els alumnes de 1r van començar el dia amb una visita a l'Exposició sobre el Reciclatge. Un cop a l'exposició se'ls va fer una explicació vers els diferents contenidors, què en sabien? Per què servien? I els nens més participatius del que ens pensàvem van anar responent amb coherència i anècdotes a les diferents formulacions. Després se'ls va ensenyar a confeccionar les originals bosses amb paper de diari, el mateix que s'havia fet amb els de P-5.

A la tarda es va seguir amb les àvies del Casal fent amb activitats totalment diferents, i es va començar un taller per fer bosses d'olor. Alguna que altres volia fer els joiers pensats per un altre dia i les vam complaure, explicant com es feien les capses joier i que cadascuna va guarnir al seu gust.

El dimecres 16, des de primera hora del matí es va anar a l'escola amb els cursos de 3r per realitzar el taller del *volcanet* amb materials reciclables. Amb cola d'empaperar i tires de paper de diari es va anar donant forma al volcà prenent com a base un pot de "natilles" per a cadascú. Un cop recobert de paper de diari, es va cobrir amb una capa de paper d'embalar (marró) per donar més realisme i, finalment, es va guarnir amb paper de "pinotxo" de colors de foc al gust de cada nen. L'activitat en si va ser positiva i tots van quedar molt contents, el mateix que les professores que en tot moment es van mostrar molt interessades.

A la tarda del mateix dia es va passar el *vídeo-fòrum* a

l'Hotel d'Entitats, amb pel·lícules del Festival Internacional de Cinema Ambiental de Sant Feliu de Guíxols, que per la participació va ser molt casolà.

El dijous 17 es va repetir la visita a l'exposició del reciclatge i confecció de les bosses de paper amb el grup de 2n de primària. I a la tarda del mateix dia es van fer els tallers de joiers i bosses d'olor. Aquests tallers van tenir força èxit i les àvies van quedar molt satisfetes i contentes, i van sol·licitar més activitats i altres tallers per a més endavant.

El darrer dia de la Se7mana Verda es van explicar contes als nens sobre temes relacionats amb el medi ambient, a la Biblioteca. Més tard i a l'Hotel d'Entitats de Bescanó, es va fer la xerrada sobre l'hort ecològic a casa que va animar a més d'un a continuar o a començar.

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE BESCANÓ

Activitats a la Biblioteca Municipal

La Setmana Verda

El divendres 18 d'octubre, a la Biblioteca Municipal de Bescanó, es varen explicar contes per als més menuts, relacionats amb el medi ambient. Amb aquesta iniciativa es va intentar conscienciar a tothom, començant ja des de ben petits, per aconseguir entre tots un món millor.

Aquesta activitat estava inclosa dins la Setmana Verda que va organitzar l'Ajuntament a través del Centre d'Educació Ambiental de Bescanó.

Els contes explicats varen fer gaudir als aproximadament 35 nens i nenes assistents i també als 15 adults que els varen acompanyar.

El racó dels contes

Per quart any consecutiu, la Biblioteca participa a la campanya de foment de la lectura i d'animació infantil a les biblioteques "El racó dels contes".

Aquesta campanya es portarà a terme del mes d'octubre del 2002 fins al juny del 2003, seguint com a pauta el calendari escolar amb una sessió de contes cada quinze dies i un total de quinze actuacions. De moment, tenim programades les sessions del primer trimestre, que s'han dut a terme els dies 25 d'octubre i 8 i 22 de novembre, a 1/4 de 6 de la tarda, i que finalitzaran el 20 de desembre, a la mateixa hora.

Els contistes que ens acompanyen aquests dies són la Mónica, la Txell, en Ribas i la Meri, tots ells pertanyen al Centre de Formació de Teatre el Galliner de Girona. Durant aproximadament mitja hora, cada un d'ells explica dos contes als infants d'una manera activa i participativa, amb l'objectiu de desvetllar-los la imaginació, i també d'apropar la biblioteca i els llibres als infants i als adults que els acompanyen. També s'intenta aconseguir el seu contacte i sensibilitat vers la cultura en general.

La campanya té molt bona acollida, tant dels nens com dels adults, tal com ho demostra la gran quantitat de públic que sempre segueix les sessions.

El racó dels contes es porta a terme gràcies a la col·laboració de la Diputació de Girona, el Centre de Formació Teatral el Galliner de Girona i l'Ajuntament de Bescanó.

FINA JIMÉNEZ

Nens i nenes seguint els contes sobre el medi ambient explicats amb motiu de la Setmana Verda.

Una de les contistes del Centre de Foment del Teatre el Galliner explicant contes a la mainada de la biblioteca.

Projecte de recuperació de la barca de llibant de Bescanó

La possibilitat de fer realitat el projecte de recuperació de la barca de llibant de Bescanó, una iniciativa del mestre i historiador local Lluís Solé i Perich i del Museu de l'Aigua de Salt que compta amb el suport de l'Ajuntament i el Museu Etnològic i Històric de Bescanó, és més factible des del passat octubre, ja que a finals de mes es van organitzar un seguit d'actes amb aquesta finalitat, entre els quals destaquen la inauguració de tres exposicions relacionades amb el tema i la conferència pronunciada pel mateix Lluís Solé sota el títol "La barca de Bescanó l'any 1747". A més, va haver-hi una trobada de barqueres i barquers a Sant Julià i a Bescanó es va presentar la pàgina web de les barques de llibant i diverses persones van provar la bicicleta d'aigua, un invent del saltenc Ramon Torramadé.

Les exposicions "Barques de llibant", al local de Sant Llorenç; "Bescanó i el Ter", al Museu Etnològic; i "La Barca de Bescanó", al restaurant La Barca; es van inaugurar el diumenge 27 d'octubre, el mateix dia que es va dur a terme la trobada de barqueres i bar-

Acte inaugural amb la presència de l'alcalde Xavier Soy del Museu de l'Aigua de Salt i del Museu Etnològic i Històric de Bescanó, les entitats implicades en el projecte.

quers al restaurant La Barca de Sant Julià i que alguns dels assistents a la inauguració de les mostres van experimentar la sensació d'anar pel riu amb la bicicleta d'aigua ideada per Torramadé. El públic que durant el mes de novembre ha visitat les tres exposicions ha pogut contemplar un seguit d'aquarel·les d'en Lluís Mateu amb el Ter i les barques de llibant com a pro-

tagonistes, una maqueta de la barca de Bescanó, dos prototips de la bicicleta d'aigua i més de 200 fotografies, cedides per veïns de la població, sobre la relació de la gent de Bescanó amb el Ter així com de l'antic transbordador que enllaçava el nostre poble amb Sant Gregori.

Per la seva part, la conferència d'en Lluís Solé sobre la barca de Bescanó, que s'emmarca dins el cicle "Històries de Bescanó", i la presentació de la pàgina web de les barques de llibant es van dur a terme el dimecres 30 d'octubre al vespre a l'Hotel d'Entitats.

Lluís Solé, que també es va encarregar de coordinar el muntatge de les exposicions i de recollir tota la documentació local necessària per documentar-les, així com d'escanejar les fotografies que es podien veure al Museu Etnològic, va dividir la conferència sobre els passos de barca de Bescanó, que va despertar l'interès del públic, en cinc grans apartats que, alhora, comptaven amb diferents subdivisions:

Les aquarel·les d'en Lluís Mateu i la maqueta de la barca de llibant de Bescanó que es podia veure a la mostra.

Al Museu Etnològic s'hi podien veure més de 200 fotografies sobre la relació de la gent de Bescanó amb el Ter.

- 1- **Els senyors dels drets d'aigua:** El molí medieval de Bescanó. Can Pep Tremuja i Cal Xerric. El molí del senyor Oriol.
- 2- **Primeres notícies de la barra del molí (1787):** El llibre de comptes dels Benages. Els fusters-barquers de Celrà i Bescanó.
- 3- **Els estralls dels aiguats:** La construcció de rescloses de roca i feixina.
- 4- **Abans el Ter ens comunicava:** Pas de carreteres, pas de carros, pas del Gegant, passeres d'en Navarro, palanques d'en Font, pas d'en Pla, pas d'en Prats, pas de Bonmatí, resclosa d'en Joga, resclosa d'en Bonmatí.
- 5- **El segle XX:** El pont de la Gròber (1902). Adaptacions i millores tècniques de les barques. Barquer del segle XX: el barquer de la Gròber, en Pere "Petit", en "Cuet" i la família d'en "Varisto".

Per últim, cal assenyalar que l'Ajuntament considera que la recuperació de la barca de llibant seria un atractiu turístic important per Bescanó, motiu pel qual ja ha fet diferents gestions i actualment es troba a l'espera de rebre algun ajut econòmic, entre el qual hi ha el de la Fundació Territori i Paisatge, per construir el transbordador.

En Lluís Solé en el decurs de la conferència que va pronunciar sobre la barca de llibant el passat 30 d'octubre.

El nou curs a la llar d'infants Bescanó Nins

Hem començat el nou curs a la llar d'infants Bescanó Nins, aquest any hem crescut, tant en nombre de nens i nenes com en nombre d'educadores.

Aquest any som dues classes de llar-1 i dues més de llar-2. A la classe dels ratolins són 13 nens i nenes i a la classe dels conillets també hi ha 13 nens i nenes. A la classe dels esquiroles hi ha 18 nens i nenes i a la classe dels ànecs són 17 nens i nenes.

Nens i nenes entrant a la llar d'infants Bescanó Nins, acompanyats per una de les educadores del centre.

Les educadores de les classes dels ratolins i els conillets són la Nuri Riu Surina i la Dolors Puig Boada, mentre que l'Helena Boix Freixas i l'Aida Meléndez Arenales són les educadores de les classes dels esquiroles i dels ànecs. L'auxiliar és la Teresa Ventura Caballé i la monitora de menjador l'Ede Cortés López, mentre que l'Anna Comas i Soler és la directora de la llar.

Entre els 61 nens i nenes que té la llar aquest any dominen els noms de Marc, Guillem i Laia.

EQUIP EDUCATIU DE LA LLAR D'INFANTS BESCANÓ NINS

Els nens i nenes d'una classe de la llar fent una activitat asseguts al voltant d'una taula.

Les espècies poc conegudes, protagonistes de la 12a Exposició de Bolets de Bescanó

Membres del Grup Boletaire Bescanoni amb l'alcalde Xavier Soy en el racó bibliogràfic que complementava la mostra.

Les espècies poc conegudes van convertir-se en les grans protagonistes de l'Exposició de Bolets de Bescanó, que enguany va arribar a la seva 12a edició.

L'apartat monogràfic dedicat a les espècies poc conegudes sota el títol "El racó del bolet estrany" va ser la principal novetat d'aquesta popular mostra, que es va celebrar el passat diumenge 20 d'octubre a les escoles públiques de Bescanó i que també va aplegar una exposició de productes de tardor, un racó bibliogràfic i el concurs "Endevina quin bolet és".

El Grup Boletaire Bescanoni va organitzar l'exposició per donar a conèixer els bolets de les rodalies del nostre municipi, tant els comestibles com els que no ho són i, alhora, conscienciar els afeccionats a "caçar" bolets de la necessitat de respectar la natura.

La mostra, on s'exposaven bolets de més de 145 espècies diferents, a més dels poc coneguts, s'havia iniciat el dia anterior, dissabte 19 d'octubre, quan els boletaires van portar la seva collita per tal de classificar-la i preparar-la per a l'exposició.

El monogràfic "El racó del bolet estrany" permetia conèixer bolets poc coneguts i molt curiosos que van ser objecte de tot tipus de comentaris per part del públic assistent, que durant tot el dia va ser obsequiat amb una degustació gratuïta de pernil i vi i que també va gaudir amb la mostra de productes de tardor i el racó bibliogràfic que completaven l'exposició. Aquest últim consistia en un recull de llibres, fotografies, receptes de cuina... i tota mena de documents relacionats amb

el món del bolet.

El micòleg local Josep Girbal, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), va ser a les escoles des del matí i fins que es va clausurar la mostra, a les 7 de la tarda, per resoldre els dubtes que es podien plantejar entre els visitants. I també durant tota la jornada es va celebrar el concurs "Endevina quin bolet és", on els participants havien d'encertar l'espècie i el nom i que va premiar amb un cistell de bolets al guanyador.

Triant i classificant els bolets per a l'exposició.

12a cuinada i degustació de bolets

Si l'exposició de bolets realitzada tres setmanes abans havia estat un èxit, no ho va ser menys la 12a edició de la cuinada i degustació de bolets que, organitzada també pel Grup Boletaire Bescanoni, es va celebrar el diumenge dia 10 de novembre a les escoles públiques.

El Grup Boletaire Bescanoni organitza aquest acte amb l'objectiu de divulgar l'art de la cuina del bolet, molt tradicional a totes les llars de les nostres contrades durant la tardor.

A la cuinada i degustació d'aquest any, que es va iniciar a les 12 del migdia i es va acabar al voltant de les 2 de la tarda, s'hi van presentar més de 45 plats cuinats per cuiners i cuineres de Bescanó i rodalies, tots diferents però amb el bolet com a ingredient comú. S'ha de destacar que la qualitat d'aquests plats ha fet que l'edició d'enguany hagi estat classificada com la de més nivell de les celebrades fins ara.

A més dels plats presentats, el públic assistent va degustar també del plat que cada any cuina expressament per a la diada el Grup Boletaire Bescanoni, que enguany van ser unes delicioses mongetes del ganxet amb calamars i barrejat de bolet.

Per acabar, cal assenyalar que tots els plats van poder regar-se de forma gratuïta amb vins i caves del celler Alsina-Sardà de la denominació d'origen Penedès.

Les dones del Grup Boletaire Bescanoni cuinant els seus plats per a la 12a cuinada i degustació de bolets.

Foto de grup dels homes del Grup Boletaire Bescanoni que participaren a la cuinada i degustació d'enguany.

Els plats que es presentaren a l'edició d'aquest any de la cuinada i degustació van fer les delícies de tots els assistents.

Sortides de la Colla Excursionista l'Isard

Des de l'últim número d'aquesta revista, la Colla Excursionista l'Isard ha fet les següents sortides:

- A finals de juny, i amb una nit d'acampada al Llac de les Bulloses, pujarem al Mont Carlit, de 2.921 metres.
- El diumenge 14 de juliol, i des de Queralbs amb tren fins a Núria, vam agafar el camí dels Enginyers fins al refugi Manelic de Coma de Vaca, on passarem la nit per baixar al dia següent altre cop a Queralbs.
- El dissabte 31 d'agost, i per segon any consecutiu, organitzarem la Marxa nocturna, per camins de bosc i masos de Bescanó.
- Al setembre, i des dels Plans de Fontalba, ens enfilarem al cim del Puigmal, que amb els seus 2.913 metres és el punt culminant del Pirineu gironí.
- A l'octubre, des de Núria, fèiem el pic de Nou Fonts, de 2.864 metres.
- El diumenge 10 de novembre vàrem passejar-nos pel bosc de la Massana (cara nord de l'Albera).
- El diumenge 17 de novembre accedíem al Pic de les Bruixes, que amb 1.360 metres és un dels més alts de la Garrotxa.

En perspectives hi ha la ja tradicional caminada i botifarrada, a mig desembre, a Sant Grau, amb motiu de la col·locació del pessebre, i cap al gener del 2003 tenim previst fer una caminada pel Cap de Creus.

ANDREU BATALLÉ I SOMS

Membres de la Colla l'Isard al Mont Carlit, a finals de juny de 2002.

Preparant-se per la Marxa nocturna que la Colla va organitzar el passat 31 d'agost.

El Puigmal, cim que membres de l'Isard van fer el passat setembre, des del coll de Fontalba.

Els exalumnes de l'antiga escola d'Estanyol que assistiren a la trobada van poder ballar sardanes.

Retrobament d'exalumnes de l'antiga escola d'Estanyol

Al voltant de 350 exalumnes de l'antiga escola d'Estanyol es van retrobar el dissabte 12 d'octubre de 2002 en una diada de germanor en el decurs de la qual van assistir a una missa, una audició de sardanes i un dinar al restaurant "L'Estanc Nou".

Els exalumnes assistents, que actualment resideixen en municipis com Aiguaviva, Riudellots, Salt, Santa Coloma de Farners, Vilobí d'Onyar i Figueres, entre d'altres, van aprofitar la diada per recordar moltes anècdotes viscudes durant els seus anys d'estudiants a l'antiga escola d'Estanyol, un centre que tenia molta fama en els anys cinquanta i seixanta i que va tancar les seves portes ara fa una trentena d'anys.

La iniciativa va sortir d'un grup d'exalumnes del centre que viuen a Salt i Vilobí d'Onyar i que estan vinculats a l'entitat Amics d'Estanyol, que no van estalviar esforços per localitzar altres exalumnes del centre i, posteriorment, convocar-los a la trobada.

D'esquerra a dreta, l'exalumne i organitzador de la trobada Alfons Vidal Riera, l'alcalde d'Estanyol Llorenç, les exalumnes Maria Aymerich Nadal i Lluïsa Bonmatí Reig i l'alcalde de Bescanó Xavier Soy.

25 aniversari de la Germandat de Donadors de Sang

Per als donants de Bescanó i per a tots els donants, el 2002 és un any molt important, ja que en fa 25 que es va fundar la Germandat de Donadors de Sang de Girona i Comarques.

Per a tots els que han rebut la revista "l'Estímul" -tots els donants-, ha quedat molt clar el que ha representat i representa aquesta efemèride. Per als simpatitzants i amics que encara no s'han decidit a fer aquest gest de solidaritat -fer-se donant de sang-, els explicarem a grans trets algunes de les dades més significatives.

El més important ha estat, probablement, que ja des dels primers anys i progressivament vam eradicar la venda de sang que es transfonia, que millorà moltíssim la seva qualitat.

Dels 345 donants del primer any s'ha passat als més de 40.000 de l'actualitat.

Les comarques gironines som capdavanteres en donacions a Catalunya i superem fins i tot la mitjana europea.

Dotze pobles de la demarcació han dedicat un monument als donants, fent palès així el suport institucional a la seva altruista tasca. Esperem que Bescanó incrementi aquest número, doncs, amb el seu percentatge de 64 donacions per mil habitants i un gran nombre de donats de 18 a 25 anys, es mereix també un reconeixement a la seva generositat.

Volem recordar-vos també que el proper 28 de desembre, de 4 de la tarda a 9 del vespre, hi haurà extracció a les escoles públiques del poble, i que la millor "innocentada" que podeu fer és venir a donar sang i, si és possible, acompanyats d'algun parent o amic.

Per últim, aprofitem l'avinentesa per desitjar-vos un feliç Nadal i un pròsper any 2003.

NARCÍS CARRERAS I GLÒRIA RIGAU
DELEGATS LOCALS DE LA GERMANDAT

Dos joves en el moment de fer la seva primera donació de sang voluntària.

Com sempre, una festa genial

La festa major d'aquest any a Bescanó va respondre a les expectatives que calia esperar. La festa de Bescanó ha entrat ja en una inèrcia que ben poques coses poden fer canviar: els actes van tenir la qualitat a què ja estem acostumats i l'assistència de públic va ser nombrosa, com en les últimes edicions, tot i que la pluja que va caure va impedir, lògicament, la participació de molta més gent. Sembla, doncs, que els de Festes a Bescanó! ja són uns professionals en l'organització de festes majors, cosa que no necessàriament ha de ser positiva. Si bé cal aplaudir i destacar l'esforç que tot el col·lectiu de la comissió de festes dedica durant la festa major i els dies previs (ens podem imaginar l'esforç que costa organitzar una festa major d'un poble!), i això no ens cansarem mai de repetir-ho, trobem a faltar aquella trempera dels primers anys de la comissió actual. A la festa hi ha bons concerts, bona música, molta gent, bona gent... però el cronista hi troba poca novetat, deu ser massa exigent... Per exemple, ningú no dubta que els Montgrins són uns músics excel·lents, però cal que els hàgim de sentir any rere any?

Que no s'entenguin aquestes paraules com una crítica! Repeteixo que agraïrem tantes vegades com calgui l'esforç i la dedicació de la comissió de festes i de la gent que hi col·labora; simplement el cronista troba a faltar la trempera d'anys passats.

Si el cronista hagués de destacar algun acte de la festa, segurament triaria l'elecció de miss Bescanó. Això és un exemple de la trempera a què ens referíem abans. Quan al poble ja hi havia polèmica sobre si Bescanó havia d'organitzar un concurs d'aquestes característiques, quan hi havia una enorme expectació per conèixer la persona agraciada, els de la comissió ens sorprenen amb un espectacle ideal per a la inauguració de la festa: una paròdia dels actes d'elecció de miss amb uns artistes locals de primera.

Una altra de les novetats que cal destacar i que esperem que es repeteixi és el parc infantil i juvenil, que va millorar notablement respecte als dels anys anteriors: hi havia més atraccions per als més joves i el fet que estigués situat a fora del pavelló va millorar les condicions.

Quant als concerts, van repetir els bascos Skalariak, que un altre cop ens van oferir un gran concert, i The Country Revival Farmers, una aposta segura per als amants del country que ja ens havien visitat anteriorment. A més d'aquests grups, vam tenir els barcelonins Cheb Balowski, un dels valors segurs del panorama actual de la música mestissa, i Sapo, grup d'actualitat que ens oferí la seva canya habitual. Cal destacar l'ànim de la comissió de festes de portar-nos sempre els conjunts capdavanters i més actuals, en un moment d'empatx de *triumfitos*.

Hem de fer una referència obligada a la novetat dels DJ (un altre cop els de la comissió demostren que estan a l'última i que donen entrada a totes les tendències, d'una manera especial si són gent del poble) i sobretot de l'actuació de Feel Good, tot un especta-

cle, ideal per a una festa major, que per força havia d'agradar: hi havia música per a tots els gustos i festa per a tothom, petits i grans.

Hem de lamentar, però, que alguns espectacles es deixessin de fer per culpa de la pluja, fet que va afectar sobretot als més petits: no hi va haver festa de l'escuma ni la projecció d'ET. Encara sort que en Jordi Tonietti va gosar tocar a dins del cinema, que, tot i que no és el lloc ideal per a concerts com els que fa, sí que va permetre que la mainada pogués gaudir una bona estona.

Hem de felicitar també els organitzadors perquè van fet tot el possible perquè hi hagués festa, tot i les inclemències del temps. És d'agrair, per exemple, que canviessin l'escenari a última hora i que tots els concerts es fessin dins del pavelló, quan el més fàcil hauria estat suspendre tots els actes.

S. CÀNOBES

Els membres de la colla gegantera també van fer ballar els gegants de Bescanó el diumenge a la tarda.

Festa Major de Vilanna 2002

La Festa Major de Vilanna de l'any 2002, organitzada per la Comissió de Festes de Sant Mateu amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bescanó, es va celebrar el propassat cap de setmana dels dies 21 i 22 de setembre.

La pluja que va caure el dissabte va obligar a canviar el lloc de celebració dels actes programats per a aquest dia -el sopar de germanor, l'audició de sardanes interpretada per la cobla Baix Empordà i el ball country amb el grup The Revival Country Factory -, que s'havien de fer a la plaça de l'Església de Vilanna i van acabar duent-se a terme al pavelló de Bescanó. Cal destacar que aquest canvi d'emplaçament, que ja estava previst per l'organització en cas de mal temps, no va restar públic al esmentats actes, que van ser molt concorreguts.

La primera activitat del diumenge va ser la sortida en moto per la ruta de Sant Mateu, una sortida que va començar a les 10 del matí i que es

va organitzar amb la col·laboració de la Penya Motorista de Bescanó i Sais Power.

Al migdia, va tenir lloc a l'església de Sant Mateu l'Ofici solemne amb acompanyament de la cobla Vila de Cassà i tot seguit hi va haver jocs de

cucanya per a la mainada a la plaça de l'Església, on també van ballar els gegants de Bescanó.

La festa de Sant Mateu d'enguany es va cloure amb la interpretació de tres sardanes a càrrec de la cobla Vila de Cassà.

La mainada s'ho va passar d'allò més bé amb els jocs de cucanya que es van fer a primera hora de la tarda del diumenge.

Entrevista a Josep Sánchez Falgueras,

president de la Coral Josep Ruhí de Bescanó

Vostè és el president de la Coral Josep Ruhí de Bescanó?

Sí, ho sóc des de fa dos anys i mig.

A més de president, deu ésser cantaire...

Doncs sí, fa onze anys que hi participo en la corda dels baixos.

Com a cantaire, com ha viscut la coral?

M'hi he trobat de diferents formes. Algunes vegades -les menys- dolgut, quan els concerts no han sortit amb la perfecció que jo voldria, però la gran majoria de vegades en surto molt satisfet al constatar l'acceptació que dona el públic a les nostres actuacions.

Per dir-ho en termes musicals, hi ha bona "harmonia" entre els cantaires?

Excel·lent. L'atmosfera que s'hi respira és familiar.

Deuen assajar moltes hores a la setmana.

Assagem una hora i mitja els dimarts, que és quan fem l'assaig de conjunt. I els dijous alternatius, una hora i per a cordes.

Em descriuria un assaig?

Prou. Se segueixen amb perfecta atenció les indicacions del director, amb tot, sempre hi ha un moment de distensió on surt aquell que en té alguna per dir i aquest fet trenca la rigidesa per caure en la rialla.

Algunes vegades, poques, es perllonga el relaxament, cosa que fa posar els cabells de punta al director, però com entén que és bo que a vegada hi hagi un relax, ell mateix també s'hi afegeix, si bé retornant a l'assaig tot seguit.

M'han dit que de quan en quan hi ha algun pisolabis...

Doncs sí, és ben cert. Acostumem a celebrar els sants dels cantaires. Però compte! ho fem en acabar l'assaig.

Fan molts concerts durant l'any?

Déu n'hi do. Entre misses, concerts,

Josep Sánchez i Falgueras, president de la Coral Josep Ruhí de Bescanó.

casaments i trobades corals, en fem una bona colla.

Em pot precisar quants?

Miri, depèn dels anys. Jo diria que són els suficients, tota vegada que fer-ne més significaria més assajos i exigir més dedicació als cantaires. Pensi que la coral és un esplai. Si hi hagués més activitat, aleshores ens representaria una càrrega.

Hi ha nervis abans d'un concert?

En els meus inicis, la coral passava molts mals de ventre. Quí més quí menys agafava nervis només de pensar en el concert. El director s'encomana a tots els sants. Després, en veure que les coses sortien mitjanament bé, ens en felicitàvem. Ara, passats tretze anys, hem agafat confiança i seguretat en nosaltres mateixos, els concerts crec que són dignes i les persones que ens aplaudeixen ens ho confirmen.

La Coral Josep Ruhí actua sempre en solitari?

Moltes vegades sí, però al formar part de la FCEC entrem a les rodes corals, cosa que ens permet cantar amb d'altres cantaires tots plegats.

És molt enriquidor, ja que coneixem altres estils de cantar i tenim contacte amb diferents públics, cosa que ens permet conèixer el nostre país, no pel paisatge, sinó per la gent, i gaudir de bones amistats arreu. Miri, a França ja ens esperen.

En acabar els concerts, crec que habitualment hi ha un fi de festa, oi?

M'agrada aquesta pregunta. Després del concert hi ha un refrigeri en què no hi falta res. I per no faltar-hi res, s'omple de cants, alegria i festa. Són cants que surten espontàniament de dins del cor i això agermana i crea més amistats. Aquests contactes amb altres corals són d'una cordialitat fora de mida. "El cant dels adéus" marca la fi de la trobada.

Els cantaires són sempre els mateixos?

Evidentment que no, encara que hi ha una bona colla que hi són des del començament. Alguns, a causa de la seva mort, ja no estan entre nosaltres, però resten en el nostre record. Altres que van haver de plegar per diferents raons alienes a la coral, han tornat i la coral sempre està oberta a admetre en el seu si totes aquelles persones que tinguin ganes de cantar i passar-ho bé. N'hi ha que, momentàniament, no els és possible tornar, però ens consta que hi tenen el cor.

Per entrar a formar part dels cantaires, és necessari conèixer el llenguatge musical?

No, no és pas necessari. Si bé li he de dir que una de les primeres propostes meves va ser la d'iniciar uns cursets bàsics per poder llegir les partitures. Des d'aleshores, els assajos han estat més profitosos. Aprendre una cançó ens és molt més fàcil.

La coral té altres activitats, digui-me-les.

Hem anat diverses vegades a Barcelona per anar al teatre, on hem

vist representades les obres més celebrades del moment. Vàrem anar al Palau de la Música Catalana per sentir el final de la torbada de corals europees, on ens oferiren, entre altres, el "Rèquiem", de Mozart. Dos-cents cinquanta cantaires europeus d'alt nivell, acompanyats per orquestra, no se senten cada dia. Una meravella!

També fem les nostres castanyades i costellades, que ja són una tradició dins la coral.

Quin concert recorda més?

La trobada de dotze mil cantaires al Palau Sant Jordi de Barcelona amb motiu de l'any Clavé. Va ésser molt emotiu.

En les agrupacions de persones sempre hi ha anècdotes per explicar, digui'ns-en una?

Anant a Sant Gregori per cantar un ofici amb concert, pel camí un dels cotxes tingué un accident, ja que plovia molt. Va ser un enrenou i, encara que l'accident va ser lleu, es va haver d'anar a portar un cantaire a l'hospital. Al punt de començar la missa, el director s'adonà que no tenia les partitelles i per acabar-ho d'adobar, l'orgue no funcionava. Amb tot, es va poder fer l'ofici i el concert i ens en vàrem sortir prou bé.

Quants cantaires formen la coral?

Avui som trenta-set. Les cordes són molt equilibrades i els resultats homogenis.

Quins concerts hi ha previstos fins a fi d'any?

Després d'actuar tres cops el mes d'octubre -en una missa solemne amb concert a Castell d'Aro el 13, en la trobada "6a Tardor Coral al Gironès" a Girona el 20 i en una cantada a Vilassar de Dalt el 27-, d'haver fet un concert conjuntament amb el Cor Filharmonia de Girona i la Coral Au Diapason del Voló a Bescanó el 17 de novembre i d'anar al Voló l'1 de desembre per tornar-los la visita, el dia 26 d'aquest mes tenim el tradicional concert de Sant Esteve a Bescanó i el 29 de desembre farem una missa d'aniversari de casament.

La Coral Josep Ruhi de Bescanó en una de les seves darreres actuacions al nostre municipi.

Tanta activitat deu comportar un cost elevat, d'on surten les misses?

En un primer moment hi havia uns socis protectors que vàrem fer possible el funcionament de la coral. Actualment tenim un preu establert per fer les nostres actuacions, exceptuant les trobades d'intercanvi de corals. També aquells que tenen l'obligació de vetllar perquè a entitats com la nostra no els manqui el necessari per tirar endavant les seves activitats ens han tractat

sempre degudament. Deixi'm donar-los-hi a tots les gràcies.

Amb tot el que m'ha explicat, dedueixo que s'ho passen molt bé...

I tant. Si molts que s'avorreixen i no saben què fer, ho sabessin, s'apuntarien d'immediat.

Caram! M'hi volen a mi?

Serà benvingut.

FRANCESC

El doctor Àngel Latorre Rios és un dels sis fills del matrimoni format per José Latorre i Josefa Rios, ambdós oriünds de la Franja, la zona d'Osca de parla catalana, que es va establir en un pis del carrer Llibertat del barri de Gràcia, a Barcelona, on el 21 de novembre de 1913 va néixer l'Àngel, que després d'estudiar als maristes i als escolapis va fer Medicina a la Central, carrera que va acabar dos dies abans del 18 de juliol de 1936. Va treballar a l'Hospital de Sant Pau fins que el març del 37 va ser mobilitzat, i es va passar tota la guerra exercint de metge, amb el grau de capità, en el bàndol republicà i, posteriorment, va exiliar-se a França, on va passar 7 o 8 mesos abans de tornar a finals del 1939. Aleshores va anar a Vilobí d'Onyar, on va fer de metge del 1939 fins al 1959, vint anys en què, com a especialista en tocologia, va assistir prop de 650 parts. A més, hi va conèixer la que posteriorment seria la seva dona, Pepita Vilallonga Serramitja, amb qui va tenir cinc fills: la Josefina, l'Elisabet, en Jordi, en Xavier i la Maria Dolors, els quals, fruit dels seus respectius matrimonis, li han donat tres néts i 7 nétes, una de les quals es va morir fa uns anys. A Bescanó hi va venir el mes de febrer de 1959 i, tot i que els principis no van ser fàcils, hi ha va exercir la medicina fins que es va jubilar el 21 de novembre de 1983, als 70 anys. Actualment, als 89, viu amb la seva dona a la casa que es van fer a l'Avinguda de l'Assumpta i que van estrenar el 1963, una casa on tenia el seu consultori i on conserva un arxiu amb les històries clíniques de 20 mil malalts diferents.

Àngel Latorre Rios,

tota una vida dedicada a la medicina

El doctor Àngel Latorre Rios (Foto: Joan Masoliver).

"Vaig néixer el 21 de novembre de 1913 al pis que els meus pares, que es deien José i Josefa i eren oriünds de la Llitera, la zona d'Osca de parla catalana, tenien al número 13 del carrer Llibertat del barri de Gràcia de Barcelona", explica el doctor, que comenta que en aquest mateix carrer hi havia el primer col·legi que va conèixer. "En aquest col·legi vaig estar-hi cinc mesos, abans d'anar als maristes, dels 6 als 8 anys, i després als escolapis fins als 16 anys, edat en què vaig acabar el batxillerat i vaig fer l'examen del batxillerat universitari, on vaig treure un excel·lent que va fer que el rector dels escolapis, Juan Maria Vives, em felicités", relata.

Als escolapis va fer d'escolà perquè només havia de pagar la matrícula del curs, ja que tenia l'esmorzar, el dinar, el berenar i els estudis de franc. *"El pare només cobrava 400 pessetes i era la manera de poder estudiar",* comenta el doctor, que assenyala que tot els anys que va ser als escolapis va viure atemorit per un mestre, el pare Vilarés. *"Em preguntava totes les lliçons -agricultura, àlgebra, trigonometria...- cada dia de la setmana, mentre que als altres només els hi feia una pregunta cada 15 dies",* refereix l'Àngel, que diu que per aquest motiu estudiava a tota hora, fins i tot els diumenges.

L'any 1930 va començar Medicina a la Central, carrera que va acabar el 16 de juliol de 1936 després d'examinar-se de la darrera assignatura amb el doctor Pere Pons a les 12 de la nit *"perquè abans havia de visitar a casa seva",* indica el doctor, que recorda que *"vaig estar tres hores esperant la nota, però vaig tenir molta sort d'acabar dos dies abans del 18 de juliol, data de l'Alzamiento Nacional feixista, ja que els que van examinar-se després no els hi va servir de res i van haver de repetir curs",* explica.

El doctor Latorre a la consulta de la seva casa de l'Avinguda de l'Assumpta (Foto: Joan Masoliver).

També recorda que a Barcelona l'Alzamiento Nacional va esclatar el 19 de juliol, quan els militars van sortir de les casernes i van disparar trets contra la gent a uns 200 metres del seu carrer, concretament davant l'església dels carmelites de la cantonada de Diagonal amb Roger de Llúria. *"Van venir a buscar-me com a metge per atendre un repartidor de llet que havien ferit al pulmó, al qual vaig dur, amb el seu propi camió, fins a l'Hospital de Sant Pau, centre d'on jo era intern i on vaig quedar-me tota la setmana, fins que l'aixecament dels militars va ser sufocat pels guàrdies d'assalt i els sindicalistes"*.

La guerra civil

Després d'aquest episodi, l'Àngel Latorre, que tenia 23 anys i el servei militar pendent de fer, ja que havia demanat diverses pròrrogues per estudis, va saber que la Generalitat demanava metges de les llesves del 34, 35 i 36 i que es volia fer un vaixell hospital per anar a Mallorca. *"El meu company Noé Gamundi com a cirurgià, jo com a ajudant i l'estudiant Federico Portabella vam formar un equip quirúrgic i ens vam embarcar en el vaixell-hospital que va sortir de Barcelona el 10 d'agost del 36 per anar a Maó, on va estar 5 dies, abans de dirigir-se a la costa de Mallorca, davant de Porto Cristo, localitat on vam muntar un hospital en un hotel que, dies més tard, els nacionals van bombardejar"*, comenta l'Àngel, que, junt amb els metges dels 4 equips de cirurgians que s'havien format, va fugir de l'illa en vaixell de rem per anar mar endins, on va recollir-los un vaixell militar que quatre dies més tard els va portar altre cop a

Mallorca, ara a Son Carrió, a Torre Nova, *"on vaig formar part d'un equip quirúrgic que va atendre un noi d'apendicitis i poca cosa més, ja que el 31 d'agost, davant l'atac dels nacionals, tornàvem al vaixell, que ens va tornar a Barcelona"*.

Al tornar a Barcelona va tornar a l'Hospital de Sant Pau, on va quedar-se fins al març del 37, quan es formaven batallons de milicians voluntaris i a ell van destinar-lo a un grup de canons russos de la guerra del 14 amb el qual va anar a la zona de Fuentes de Ebro. Després d'una ofensiva dels nacionals, va anar a la reraguarda i van destinar-lo al grup de fortificacions de Campo, al nord d'Osca, que es va desmantellar amb el primer atac dels nacionals. *"Va fugir tothom i jo vaig anar a Benasque, on vaig veure que es preparava la retirada, de manera que vaig anar a peu fins al Portillón, un pas situat a 2.440 metres d'alçada obert al segle XIX pel comte de Comillas i que està entre els pics de la Salvaguarda (2.737 m) i la Mina (2.707 m), de manera que vaig fer uns 80 quilòmetres menjant només una mica de confitura de pot"*.

Del pas del Portillón va anar a França, concretament a Bagnères de Luchon, on els gendarmes van dur-lo a la Prefectura de Policia junt amb uns 2.000 refugiats més. *"Allà, d'un en un, ens preguntaven si volíem tornar a l'Espanya d'en Franco o a l'Espanya Republicana, on vaig anar jo, fent el viatge en tren, primer fins a Cervera, després fins a Barcelona i, finalment, reculant fins a Figueres, on vam baixar tots i, a peu, vam anar a Borrassà"*, explica l'Àngel, que va trobar una casa on dormir i que el tercer dia d'estada, sense haver menjat gaire, va haver d'atendre un funcionari de presons que s'havia suïcidat.

Al tornar a Barcelona van destinar-lo com a metge d'un batalló de carrabiners, una força de xoc que havia de participar en una ofensiva al Segre, però no s'hi va quedar i va acabar destinat a l'Hospital d'Infecciosos de Manresa, *"on vaig tenir com a subordinat un practicant que era policia i que al veure que els republicans perdien la guerra va fer d'espia i, en acabar el conflicte, va delatar a tots els metges del centre acusant-nos de separatistes, contraris a Franco i d'idees revolucionàries"*, que són alguns dels càrrecs que consten en l'expedient 254, de 26 d'octubre de 1941, pel qual va ser jutjat el doctor Latorre.

L'Hospital de Manresa va haver de deixar-lo perquè en el seu lloc van endollar-hi el fill metge del capità Martínez Carmona, de manera que va traslladar-se a la Seu d'Urgell, on va portar un hospital d'infecciosos. *"Em van dur un noi que tenia tifus i, com que no hi havia medicaments per tractar-lo, vaig fer-li una transfusió de sang d'un altre malalt que ja havia passat aquesta malaltia, que dura 4 o 5 setmanes, i vaig aconseguir sanar-lo"*, relata el doctor, que el gener de 1939 va passar altre cop a França per la Tour de Carol, localitat situada al costat de Puigcerdà on va estar-s'hi un mes. *"Als metges, al principi ens duien ranxo i després ja menjàvem a l'estació i dormíem en vagons de tren"*.

El febrer del 39 van destinar-lo a Sète, on va formar part d'un equip mèdic de l'Hospital de les JLR (Juventudes

Laicas Republicanas) dirigit per Cesirio Linares, un comandant metge de l'Exèrcit Republicà que havia après el mètode del doctor Trueta, que evitava l'amputació de molts membres de soldats ferits. *"Consistia a fer un tall profund, de la pell fins a la massa muscular, netejar la ferida i posar-hi una bena de guix a sobre i embolicar-ho. El pus es feia entre el teixit i el guix i si es treia cada 15 dies, es veia com la ferida s'empetitia i acabava cicatritzant"*, explica l'Àngel, que diu que molts metges francesos que es preparaven per a la 2a Guerra Mundial van anar a Narbona, Montpeller i Tolosa a aprendre el mètode, *"però ells fracassaven perquè no feien l'escissió completa de la ferida i, quan veien pus, tallaven les extremitats"*.

Després de passar 8 mesos a França, el setembre de 1939, el doctor Latorre torna a passar la frontera en direcció a Barcelona, proveït amb els avals que li havien fet el pare Juan Maria Vives, rector de l'Escola Pia on havia estudiat de petit i el Dr. Ricart, metge de l'Hospital de Sète on havia treballat els últims mesos. *"En el primer, de data 1 de maig de 1939 i que em va portar la meva mare a França, es deia que era una persona de bons costums, de conviccions religioses i fermament addicta al Glorioso Movimiento Nacional"*, refereix el doctor, que després de passar uns dies a casa dels seus pares i de recollir el seu títol de metge a l'Hospital Clínic, se'n va anar a Vilobí d'Onyar a fer de metge, ja que la plaça estava vacant. *"En Franco va fer una llei que deia que totes les persones que al cap de 15 dies no s'haguessin incorporat al seu lloc de treball el perdien, cosa que va fer que mig milió d'exiliats perdessin els seus drets"*, comenta l'Àngel, que explica que l'antic metge de Vilobí, el doctor Carbó, havia marxat i no va tornar perquè un cacic del poble l'havia denunciat perquè en l'època republicana no va voler lliurar al seu germà d'anar al front.

"A Vilobí vaig anar-hi el 23 d'octubre del 39 i vaig llogar una casa de planta i dos pisos per la qual pagava 35 pessetes mensuals", comenta el doctor, que explica que també hi va conèixer la Pepita Vilallonga Serramitja, amb qui es va casar el 26 de setembre de 1945 després de festejar durant un any i mig. *"Tot i que era filla de Riudarenes, tenia família a Vilobí i, a més, s'havia fet amiga de la meva germana, per això ens vam conèixer"*, manifesta l'Àngel, que assegura que va fer l'especialitat de tocologia *"per casualitat, ja que van cridar-me perquè hi havia una partera que feia dos dies que havia trencat aigües i el nen no naixia. Aleshores vaig veure que el fetus estava mort i en posició transversal"*.

A Vilobí va estar-hi del 39 fins al 59 *"i en aquests 20 anys vaig assistir 648 parts, 8 d'ells de bessons"*, diu el doctor, que destaca que la seva dona va assistir-ne 7 perquè va coincidir que ell estava atenent-ne d'altres en el mateix moment.

L'any 1959 canvia Vilobí per Bescanó perquè vol que els seus fills puguin anar a estudiar a Girona amb més facilitat. Un canvi de població que es va veure recompensat, ja que els seus cinc fills van acabar estudiant i mentre la gran i la petita, la Josefina i la M. Dolors, són ATS, els tres mitjans

El doctor Àngel Latorre i la seva esposa, Pepita Vilallonga
(Foto: Joan Masoliver).

són metges, l'Elisabet pediatra, en Jordi cirurgia vascular i en Xavier metge generalista.

Bescanó

"A Bescanó vaig prendre possessió de la plaça de metge el dia de la Candellera, el 2 de febrer de 1959, però vaig estar uns mesos, fins al setembre d'aquell mateix any, en què vaig compaginar el nou destí amb el de Vilobí, on continua residint, ja que els primers temps van ser força difícils i ni tan sols tenia casa", explica.

En aquest sentit, comenta que *"a Bescanó ja hi havia el doctor Casadevall, que era metge d'empresa però que ho feia córrer tot i em feia la guitza, com ja l'havia fet anteriorment a dos metges més, ja que, tot i que havia fracassat a la Residència de Girona com a traumatòleg, era cunyat del doctor Muñoz, el cirurgià més famós de Girona"*, refereix el doctor, que recorda que havia de treballar els diumenges perquè el doctor Casadevall també ho feia i no volia perdre clients.

Poc a poc es va anar normalitzant la situació i, gràcies a la seva fama de fer bé les coses, fama que la gent de Bescanó ja coneixia perquè quan era metge de Vilobí ja visitava a Estanyol, va anar fent clients i va acabar fent-se amb tots els pacients de la Seguretat Social dels quatre nuclis del municipi. *"A més, el setembre del 1962 ja ens vam establir a la casa del carrer Sant Antoni, on vam estar tres o quatre anys, fins que el 1963 ens vam traslladar a la casa que ens vam fer a l'avinguda de l'Assumpta, que va ser la primera que es va construir en aquest sector del poble"*, indica finalment l'Àngel, que va seguir exercint com a metge del poble fins al 21 de novembre de 1983, quan va retirar-se als 70 anys i havent acumulat 20.000 històries clíniques de diferents pacients.

R. PONSATÍ

Montfullà

La vil·la romana de Sant Pere de Montfullà ocupa una situació excepcionalment ben triada. Està disposada harmònicament sobre el pendent meridional de la muntanya que clou, per aquesta banda, el gran amfiteatre del pla de Girona i davant per davant de la massa arbòria de les Gavarres, en els pendents més occidentals de la qual s'hi dibuixen les architectures més imponents de la ciutat on, en època antiga, s'hi albirava la imatge, minúscula però monumental, de Gerunda.

En aquest lloc imponent i adequat per instal·lar-hi l'edifici central d'una explotació agrícola, s'alça, des d'èpoques també immemorials -continuitat no fortuïta i que convindrà explicar,

l'església parroquial dedicada a l'apòstol primer, un edifici refet moltes vegades, orientat i, com la vella construcció romana, enlairat i dominant, que no pertany a un nucli d'habitació dens sinó que centralitza i dona personalitat a una població dispersa de masos i veïnats.

L'any 1987, de manera sorprenent, Xavier Sintès i David Ortega, de Bescanó, descobriren les restes d'un mosaic d'*opus tessellatum* bicolor a tocar el cementiri parroquial, al nord del temple que, versemblantment, havia de pertànyer a un edifici rural romà, a una vil·la suburbana bastida en els límits del territori d'influència directa de Gerunda. Era una troballa de gran valor i que feia possible conèixer amb més profunditat l'espai suburbà de l'antiga ciutat, en el qual destacaven, fins aleshores, can Pau Birol (Gironella del Pla a època medieval i, ara, Bell-lloc del Pla), a migdia, i el Pla de l'Horta, a Sarrià de Ter, una i altra amb cambres bellament decorades amb mosaics de color diversos i

molt vius.

El Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona realitzà una intervenció immediata, ràpidament publicada, que va permetre fer-se una idea de l'estat de conservació del mosaic, de la seva superfície i aconseguir les primeres dades científiques sobre l'ocupació del lloc i la seva història.

La importància que es va reconèixer, de seguida, al jaciment i les possibilitats d'un bon estat de conservació de l'antic edifici, aconsellaren la realització d'excavacions arqueològiques programades en el temps i encaminades a anar aplegant dades fermes sobre l'edifici, la seva planta, la funció dels diversos espais i la seva història, per intentar omplir un buit enorme, que no havíem ni flairat abans de la descoberta inesperada del mosaic, que ens feia retrocedir la història de Montfullà com a mínim sis-cents o set-cents anys. L'any 1989 s'efectuà una seriosa campanya d'estiu, dirigida per J. Merino i A. M. Puig, que ha estat inèdita i que, per diverses raons, no tingué continuïtat.

En aquells treballs no només es confirmaven les línies mestres dibuixades a partir del sondeig de 1987, sinó que es posaven de manifest aspectes nous i s'exploraven àrees allunyades del lloc del mosaic amb bons resultats. Més enllà de l'església, a migdia, fou explorat un extraordinari gran mur de pedra i morter, orientat de llevant a ponent, al qual s'adossaven parets menors, tot dibuixant espais i cambres només documentades parcialment; al nord-est de l'escalinata que mena del temple, en aquell erm que fa les funcions d'aparcament de vehicles, s'explorà una immensa sitja que havia estat fardada artificialment i de cop, en època augustal, poc després del canvi d'era, i on es trobaren, també, innumbrables fragments de terrissa baixrepublicana.

Aquestes evidències i d'altres ben marcades en els talussos que s'alcen sobre el camí que mena a Vilablareix (murs i paviments tallats) permetien deduir l'existència d'un edifici complex d'època romana, amb una ocupació que, a partir del material arqueològic que s'havia aplegat, ben estratificat, en les excavacions corresponents i que podia ser datat amb precisió, s'havia de situar entre el segon quart del segle I aC i un moment imprecís del segle III dC, cosa que no deixava de ser sorprenent puix que entre aquest instant i la primera menció carolíngia del lloc, el 887, referida a la basílica de Sant Pere de Monfullà, s'escolava més de mig mil·lenni que calia omplir sobretot si no intentàvem explicar la localització del temple cristià directament sobre les ruïnes de la vil·la com una pura casualitat.

Un conveni de col·laboració subscrit per l'Ajuntament de Bescanó i l'Institut del Patrimoni Cultural de la Universitat de Girona el 2002 té com a objectiu l'exploració del jaciment, la voluntat de revaloritzar-lo, presentar-lo i fer-lo visitable i, evidentment, intentar explicar correctament i d'una manera acceptable totes aquelles preguntes que els treballs de finals dels anys vuitanta havien plantejat i no havien pogut resoldre.

La nostra primera preocupació, com-

partida amb les autoritats municipals, era d'intentar salvar el mosaic, consolidar-lo, restaurar-lo i mostrar-lo *in situ*, ben protegit i ben explicat. Després d'haver-lo vist els experts i abans de començar els treballs corresponents, semblà oportú explorar arqueològicament l'entorn, documentar-lo i preparar el camí a la consolidació a l'hora que s'aprofundia el nostre coneixement sobre el lloc i anàvem amarant-nos de les peculiaritats del jaciment, camí imprescindible per poder-lo entendre i, conseqüentment, explicar. Les conclusions de la campanya d'estiu de 2002, realitzada durant la primera quinzena del mes de setembre, permeten dibuixar quatre grans etapes d'ocupació del lloc que s'escolen entre la primera meitat del segle I aC i l'època medieval que, de fet, pot perllongar-se fins a l'actualitat.

Existeix un moment baixrepublicà, inconcret i, de moment, impossible de definir amb claredat que correspon a la presència d'una sitja, un dipòsit de cereals, oberts al subsòl geològic, que fou colgada i, per tant, eliminada durant el primer quart/primer terç de segle I aC. Ara com ara és un únic dipòsit, però l'abundància de material, preferentment ceràmic, trobat arreu fan suposar l'existència o bé d'un camp de sitges lligat a un hàbitat desconegut però pròxim o la localització d'aquell petit establiment rural sota les estructures de la gran vil·la romana, en un lloc inexplorat o destruït per les grans obres posteriors. Tot fa pensar en una casa de camp indígena, per tant obra amb materials modestos i peribles, però no podem descartar que es tractés d'una vil·la romana republicana que hauria evolucionat i crescut en el pas dels anys. Sigui com sigui, entre aquest establiment i la vil·la posterior hi ha continuïtat, si bé no podem mai arribar a definir-la amb tota precisió.

Vers el canvi d'era, aquell modest establiment hauria esdevingut una vil·la romana clàssica, amb murs de pedra i morter, sòls hidràulics i consistents, estructura harmònica i ocupant una àrea cada cop més gran, bastint grans murs de contenció i creixent en funció

de l'èxit de l'explotació de l'entorn immediat, amb unes excel·lents condicions i a una molt bona distància de Gerunda, un mercat potent i zona d'intercanvi.

Aquest conjunt d'edificis amb una *pars rustica*, una *pars fructuaria* i una *pars urbana*, zones de treball, vida i emmagatzematge dels camperols i amb l'àrea reservada a l'amo i a la seva família, hauria viscut al compàs del temps i tal com passa a altres indrets, en el segle II dC, haurien incorporat el luxe, tal com palesa el nostre mosaic. Ben segur que la història de l'edifici, i al seu darrere, el de la gent que l'ocupà al llarg de diverses generacions, és molt més complexa i rica, però només ho podem anar definint conforme anem excavant. A partir de les dades fins ara conegudes, l'edifici s'hauria abandonat en un moment incert del segle III dC, almenys això cal deduir dels sectors explorats fins ara. Cal anar en compte amb treure d'aquesta evidència parcial conclusions definitives car fa l'efecte que la vil·la ocupà una enorme extensió i, per tant, és ben possible que per cronologies més modernes la vida se centrés en altres sectors del gran complex com passa en molts altres llocs. Només cal tenir paciència per poder resoldre, en una o altra direcció, aquesta qüestió.

Entre 1987 -dues- i 2002 -quatre-, l'exploració del sector del mosaic ha permès descobrir i excavar sis sitges clarament posteriors a l'etapa romana i anteriors al cementiri que generà l'església de Sant Pere que no sembla que pugui anar més enllà de finals del segle IX o primera meitat del X, amb algunes sepultures antropomorfes que sustenten aquesta cronologia.

Aquests dipòsits de cereals que denoten un retorn a maneres de fer preromanes, permeten deduir l'existència d'un hàbitat situat a l'entorn immediat que bastí aquestes sitges de magatzematge del seu excedent agrícola sobre les ruïnes de la vil·la romana i que, per cronologia absoluta -material recuperat- i relativa -disposició estratigràfica-, no poden ser anteriors al segle VII ni posteriors al IX/X.

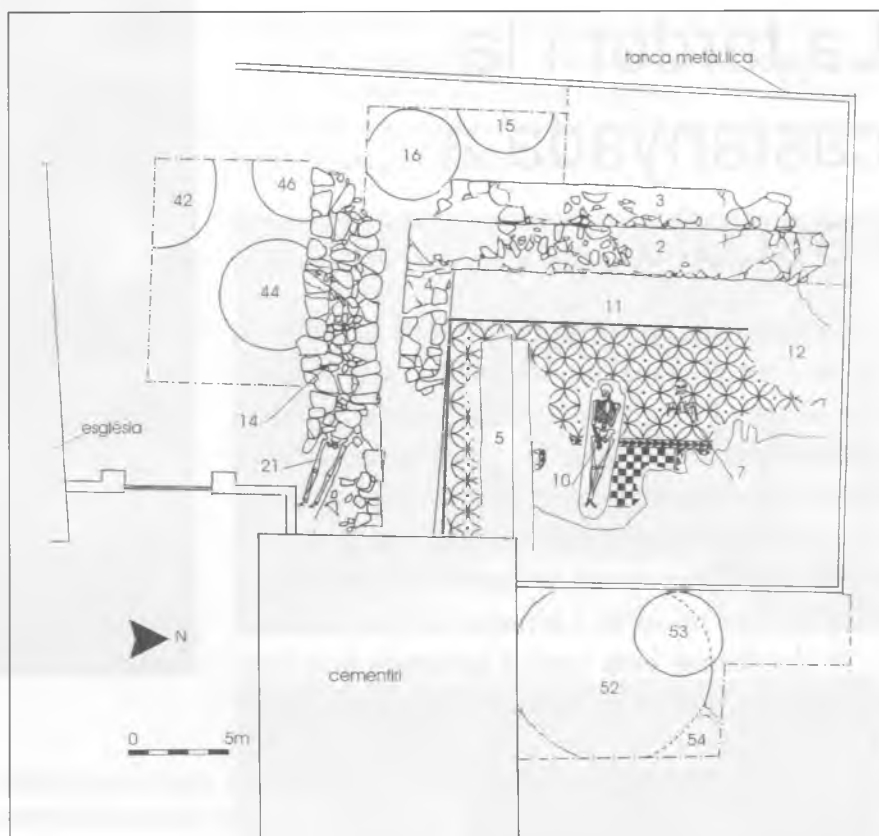

Fig 1. Planta general del sector excavat el 2002, amb les sitges, murs, enterraments i la cambra decorada amb el sòl de mosaic.

Estaven aquestes sitges lligades a una església ja existent? Pertanyien a un nucli habitat situat allà mateix? Eren el lloc de magatzematge d'una població dispersa per la plana immediata, sobre els conreus? No ho sabem. Caldrà continuar l'excavació per poder-ho resoldre. Tanmateix, com passa en altres jaciments sobre velles estructures es localitza un petit camp de sitges i una basílica cristiana amb cronologies clarament precarolíngies i carolíngies (segles VII a X).

El cementiri, lligat al temple parroquial, significaria la fi dels dipòsits agrícoles. Des del segle X, aquesta fou la funció dels camps situats a l'entorn de Sant Pere que, recordem-ho, existia, com a mínim, el 887 quan el bisbe Teuter en cedí delmes i primícies a la canònica acabada de refundar.

És curiós que aquest jaciment arqueològic, valorat inicialment pel seu passat romà, ha esdevingut de cop i volta una estació arqueològica paradigmàtica dels entorns immediats de Girona, on ha de ser possible analitzar

amb cura i possibilitats alguns dels problemes historicoarqueològics més interessants que planteja l'època romana i l'alta edat mitjana. El pas de les explotacions rurals indígenes dels segles II i I aC a les vil·les romanes, la coexistència amb establiments de tipus marcadament itàlic, les característiques i evolució de les vil·les romanes estandarditzades des d'època d'August o poc després, la suposada crisi del segle III i la llarga etapa de l'antiguitat tardana, el pas de la vil·la de tipus romà a la vil·la carolíngia o la cristianització del territori a partir d'esglésies rurals de tipus parroquial algunes de les quals es disposaren directament sobre ruïnes romanes o, potser, reocupant espais en desús.

Aquestes i moltes d'altres qüestions podran ser analitzades amb dades noves a partir d'aquest jaciment de moment únic i extraordinari. La reconstrucció d'un moment de la nostra història passa per Montfullà. Tant de bo sapiguem aprofitar-ho.

J. M. NOLLA I J. SAGRERA

La tardor i la castanyada a l'escola

La tardor, les fires, les castanyes, els panellets, o bé, les fires, els panellets, les castanyes, la tardor... tant se val; a l'escola ens agrada celebrar aquestes diades i enguany ho hem fet d'una manera un xic diferent: ha vingut en Josep Rossell a ensenyar-nos com es fan els panellets de veritat, nosaltres hem fet panellets, han vingut un parell de personatges nous a veure'ns -el Sr. Castanya i la Sra. Boniato- i, és clar, també hem menjat castanyes que, com sempre, ens han fet les cuineres de l'escola

Quines cares d'encantats que fem.

Llàstima que LA PILASTRA no sigui en colors.

Tot va començar quan els més petits de l'escola van anar a buscar castanyes i a passejar per la castanyeda de Can Viader. Allà van veure els colors de la tardor, van collir castanyes, van passejar i s'ho van passar d'allò més bé.

El dia 30 d'octubre va venir en Josep de Can Pujol a explicar-nos com es fan els panellets de veritat en una pastisseria (o sigui, sense patata ni fècules de cap mena). Ens ho va explicar molt bé i a tots ens va agradar molt. De fet hi té la mà trencada, com podeu veure. Ens va explicar com es feia el massapà, com es feien els panellets d'ametlla, de pinyons, de cafè, de coco, de xocolata. De fet ens va dir que es poden

Aquí podeu veure el nostre artista.

Què us sembla aquesta escena?

Mireu quina traça hi tenim.

allò que havíem preparat per a la decoració de l'escola.

Amb les coses que el Sr. Castanya i la Sra. Boniato van recollir, els mestres va decorar l'entrada de l'escola. També havíem fet unes castanyeres per penjar als suros que feien molta patxoca com podeu veure.

fer panellets de qualsevol cosa, mentre sigui bona i de qualitat. Ens va dir que perquè els pinyons s'enganxin bé, les boles de massapà s'han de passar dues vegades pels pinyons.

Què us sembla, la pinta que fan

I va arribar el moment de fer els nostres. Nosaltres, que ens hi havíem fixat

molt, vam intentar imitar-lo. No ens van quedar tan ben fets, però sí que eren molt bons. Això sí, a la cuina s'hi ha d'anar amb les mans ben netes i polides.

El dia 31, ens vam quedar molt sorpresos quan aquest parell de personatges que podeu veure a sota ens van venir a veure. Es deien el Sr., Castanya i la Sra. Boniato. Ens van explicar que venien a recollir les bosses de les castanyes i tot

Aquí ens podeu veure preparant la decoració.

Aquestes son dos de les castanyeres.

I què deu explicar el Sr. Castanya?

I aquests són uns dibuixos de tardor dels de 6è.

Sortida a les drassanes i al port de Barcelona

El dimecres 16 d'octubre del 2002 vam anar d'excursió a Barcelona, però la Judit no va poder venir perquè tenia un esquinç al peu dret. Es va haver de quedar a casa de la seva tia i va jugar amb el seu cosí petit que es diu Jordi. Van mirar la pel·lícula de Harry Potter i després van anar a comprar una bossa de patates i un xiclet de maduixa i d'en Shin Chan.

Els altres ens havíem llevat a les set, vam dormir molt malament, però no ens importava gens. Ens vam vestir, ens vam rentar la cara i vam esmorzar. Havíem de ser a l'escola a les 8 menys cinc del matí. Quan va arribar l'autocar vam deixar les maletes al portamaletes i vam pujar cap a dalt. Durant el viatge parlàvem amb els nostres amics, també hi havia nens i nenes que escoltaven música. En Ramon sempre ens diu que cadascú, si porta "walkmans", pot escoltar la seva música i així no molesta als altres (nosaltres creiem que ho diu perquè algunes de les nostres músiques no li agraden gaire i així no li demanem que ens les posi al cassette de l'autocar...).

Quan vam arribar al Museu Marítim, que també en diuen les Drassanes, de Barcelona, vam anar a una plaça del costat, que feia pudor de pixums de gos i, alguns que no ho havien fet a casa, van poder esmorzar al costat d'una estàtua d'un gat molt gran.

En entrar al Museu, vam deixar les bosses en uns calaixos molt amples i ens vam separar en dos grups, els de 5è i els de 6è.

Abans de començar la visita ens van donar uns auriculars i una mena de ràdio molt estranya i a en Ramon li van donar, a més, un micròfon i una mena de comandament com els de la tele. Ens va explicar com era un vaixell per dins, vam veure diferents vaixells d'èpoques antigues. Vam veure vaixells de vela, rais, vaixells de pesca, una canoa, maquetes de transatlàn-

tics,... restes de vaixells,... També vam veure una galera i en Ramon ens va dir que allà hi condemnaven les persones que havien fet alguna malifeta. També vam veure el capità de la galera. En Ramon ens va dir que aquells presoners sempre estaven lligats als remis i que molts morien allà.

Quan vam acabar de fer el recorregut, vam tornar els auriculars a recepció i ja ens esperava un monitor que es deia Lluís.

En Lluís ens va explicar més coses, ens va explicar la història de Colom, de com va descobrir Amèrica, bé de fet ens va dir que en Colom no s'ho va acabar de creure del tot que havia descobert un nou món. Abans ens havia ensenyat un mapa de com es pensaven que era el món abans de Colom. Ens va ensenyar els vaixells que va fer servir en Colom: la Pinta, la Niña i la Santa Maria i que, segons ens va explicar, eren dues caravel·les i una nau. També ens va dividir en dos grups. Un grup va haver de buscar informació i explicar per què servien uns objectes de navegació d'aquella època com: l'astrolabi, la ballesteta, la sondalessa, la brúixola... i l'altre grup va haver de

classificar coses de menjar segons si eren productes d'Amèrica o bé productes que ja es coneixien a Europa. Així en David ens va explicar l'astrolabi, l'Ester Gironès ens va explicar la brúixola, en Joan va explicar la sondalessa, la Queralt ens va explicar el pebre blanc, l'Arnau el safrà, la Mariona la vainilla, en Jordi el pebre negre... i així ho vam fer amb tots els productes. En acabar el taller vam anar als lavabos i, quan vam sortir, ja ens estaven esperant els de 6è que havien fet el mateix que nosaltres però al revés.

Després, en sortir del museu, va venir una senyora gran que es va enfadar molt perquè deia que no tenia lloc per seure i no era veritat, però es veu que cada dia va allà a fer gresca.

Tot seguit vam anar a les Golondrines i un senyor que es deia José ens va explicar moltes coses del port, vam veure uns vaixells de vela molt grans i molts creuers. N'hi havia un que tenia una pista de bàsquet a la coberta. També hi havia vaixells de càrrega i vam veure uns camions molts estranys que en diuen aranyes que tenen unes potes molt llargues i que

serveixen per portar els contenidors d'un lloc a l'altre. Ens explicava coses amb el micro i ens va deixar fer preguntes i parlar pel micro perquè ho sentís tothom. Va ser molt divertit i ens ho vam passar molt bé.

Quan va acabar el recorregut vam anar a dinar al Port Vell. Hi havia nens d'altres escoles que portaven coses per fer el vermut abans de dinar. En acabar de dinar vam anar a buscar l'autocar i vam tornar cap a Bescanó un altre cop.

UN TEXT FET PELS ALUMNES DE 5È NIVELL.

Sortida del Cicle Inicial a la casa de colònies del Pou del Glaç de la Bisbal

La sortida al Pou del Glaç de la Bisbal va ser molt divertida. Vam fer coses de fang molt boniques i ens van ensenyar el Pou del Glaç, que era un lloc on guardaven el gel a l'època en què encara no s'havien inventat les neveres elèctriques. La "senyo" ens va dir que a Bescanó també n'hi ha un, però que no està tan ben conservat com aquest. En aquestes fotos de sota podreu veure què vam fer.

Vam buscar el pou del glaç i ens van explicar que aquest pou es va construir amb pedres i amb sorra. Vam posar pedres i aquest pou serviria per fer el gel.

Quan vam girar vam pintar un sol ens van dur a les culos ver, groc, blau taronja.

A la Bisbal vam fer un sol de fang amb un mollo d'arròs de plasta molt parell sino no caldrà be.

Estarem pintant un sol de colors i ens va quedar molt mocu

Quan vam anar al pou de glaç vam fer un sol amb fang i un mollet de guis.

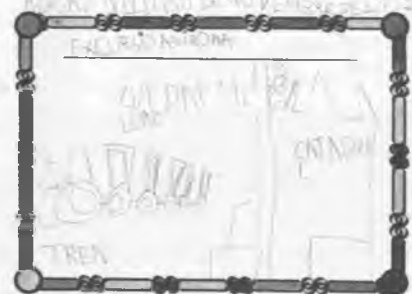
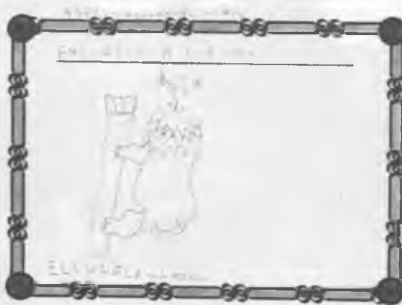

Aquell carro era per transportar gel. I este el pou del glaç. Es molt vell.

Sortida d'Educació Infantil a Girona, el carrilet, Sant Narcís i el cul de la lleona

El divendres dia 8 de novembre, els nens i nenes d'Educació Infantil vam anar a Girona i vam passejar amb el carrilet per la part antiga. El carrilet es deia "Giro". També vam anar a veure el cul de la Lleona on, segons ens van explicar, tothom que arribava a Girona, si volia ser benvingut, hi havia de fer un petó. Vam veure la tomba de Sant Narcís i vam pujar les escales de la Catedral. Hi havia molts esglaons i vam arribar a dalt ben cansats.

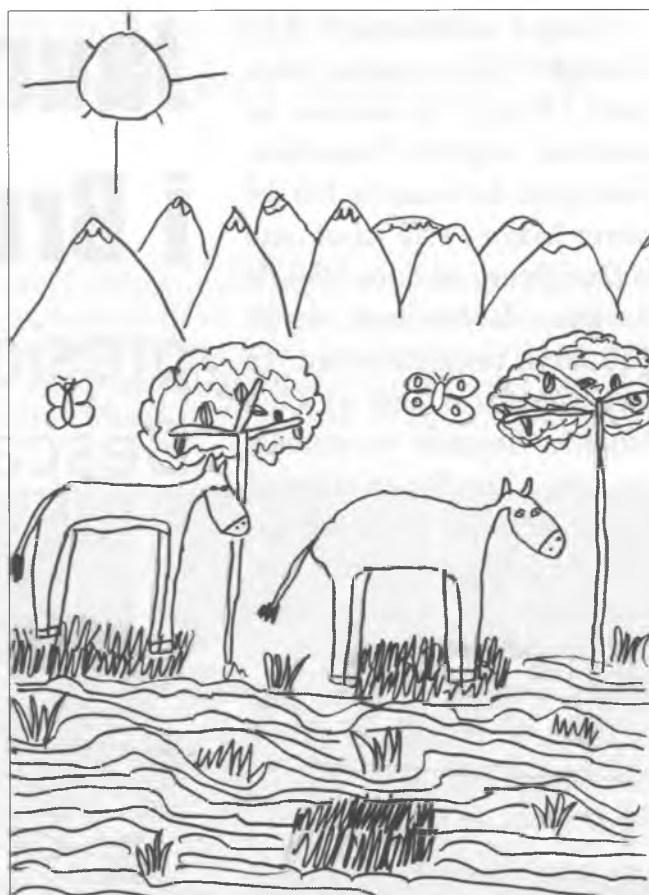
Sortida als aiguamolls de l'Empordà

El divendres dia 11 d'octubre vam anar d'excursió als Aiguamolls de l'Empordà. Ens acompanyaven els nostres mestres i també ens acompanyava el Sr. Ramon. Quan vam arribar, vam esmorzar i després vam anar a llogar prismàtics. Allà ens esperaven els monitors. El nostre es deia Joan i li deien "J", ells ens anava explicant tot el que vèiem. Sabia moltes coses i ens donava molta informació. Als Aiguamolls hi ha camins que són itineraris. Nosaltres en seguíem un i anàvem observant el que hi havia. Tan punt vam sortir hi havia un abeurador amb lleties d'aigua. Mentre seguíem el camí vam veure: cigonyes i els seus nius, vaques marines dins d'una closa, que és

un prat tancat per arbres i canals, granotes reinetes, una verda i una altra marronosa, cavall i daines. Pel camí trobàvem observatoris i des d'allà miràvem els estanys i les aus. Hi havia ànecs del coll verd, flamencs, corbs marins, esplaugabous... De plantes també en vàrem veure. Hi havia molts freixes, roures, tamarius, oms i molts altres. Al final de l'itinerari hi havia unes sitges que servien per assecar l'arròs, on ara hi ha un observatori dalt de tot i des d'allà es veuen tots els Aiguamolls. Després de més de dues hores de caminar vam tornar a l'aparcament, allà hi ha taules per menjar, vàrem dinar i jugar i cap a quarts de quatre vam marxar cap a l'escola.

UN TEXT DELS NENS I NENES DE 3R "A" I "B"

Nascut a Bescanó el 4 de febrer de 1956, en Jaume Solergastó i Brugué és mecànic de professió -regenta l'Autotaller Solergastó del número 170 del carrer Major-, està casat amb la Dori Beas i té dues filles, la Davínia i la Meritxell, de 22 i 18 anys, respectivament. La seva vinculació amb el Club Esportiu Bescanó va començar com a jugador en el futbol base i després de passar pel primer equip ha continuat com a membre de la junta directiva, on porta 13 anys en el decurs dels quals ha desenvolupat diferents càrrecs fins arribar a ser president de l'entitat des del mes de juny de 1999.

Jaume Solergastó i Brugué, president del C.E. Bescanó.

Jaume Solergastó i Brugué, president del C.E. Bescanó

"Vaig començar amb els alevins del club i quan era juvenil vaig plegar per tornar com a jugador del primer equip als 23 anys d'edat. Després d'unes temporades vaig deixar el club per anar a jugar amb el Sant Gregori, el Bonmatí i l'equip de la Penya Barcelonista d'Anglès, d'on vaig tornar al C.E. Bescanó, club on vaig jugar fins a la temporada 1992-1993", explica en Jaume, que assenyala que les últimes temporades en actiu, en què jugava de lateral dret o central, ja formava part de la junta directiva de l'entitat.

"A la junta directiva del club ja fa 13 anys que hi sóc, ja que vaig entrar-hi quan la presidia en Joan Coll i he estat directiu sota les presidències d'en Josep Genóher, en Josep M. Masmiquel i en Josep Vivancos, fins que el mes de juny de 1999 vaig assumir-ne la presidència jo mateix", refereix.

En tots aquests anys de directiu, en Jaume ha ocupat diferents càrrecs a la junta -vocal, vicepresident...-, ha fet de delegat i durant dues temporades -les 95-96 i 96-97- fins i tot va compatibilitzar les seves funcions de directiu amb les d'entrenador de l'equip de 3a Regional.

"Ser president d'un club com el C.E. Bescanó porta molta feina i molts maldecaps i s'ha de ser molt afeccionat al futbol i estimar al club per ser-ne, ja que s'ha d'estar disposat a dedicar-hi moltes hores", manifesta en Jaume, que en aquest sentit comenta que molts dissabtes es passa 9 hores al

camp.

"S'ha de tenir en compte que el club té aproximadament 170 socis i disposa d'un centenar de jugadors, ja que compta amb 8 equips propis -3 benjamins, l'aleví, l'infantil, el cadet, el juvenil i el 2a Regional- i un de vinculat, el C.F. Vilanna, un equip d'aficionats de la lliga d'empreses", relata en Jaume, que destaca la col·laboració que rep de la seva dona.

Després de qualificar de pas endavant el canvi d'emplaçament del camp del Parc de l'Ajuntament a l'actual emplaçament de la zona esportiva del poble, en Jaume agraeix les millores que l'Ajuntament ha anat fet en aquesta instal·lació i avança que les properes millores projectades "serien fer unes grades cobertes, plantar gespa i fer un camp de terra al costat o en tot cas posar gespa artificial al que ja tenim". Després de comentar que el primer any de ser president va fer una plantilla per mantenir-se a 2a Regional, en Jaume afirma que "aquesta temporada l'equip va força ben classificat i l'objectiu quan acabi la lliga no és pujar de categoria, però si passés no es renunciaria a l'ascens". "Si tot surt bé, l'equip, format per la meitat de jugadors de casa i l'altra meitat de fora, està fet per pujar", reitera en Jaume, que explica que disputa els partits de casa els dissabtes a les 4 de la tarda, "perquè d'aquesta manera els jugadors i les altres persones vinculades al club tenen el diumenge lliure".

Pel que fa al tema econòmic, en Jaume explica que el pressupost actual del club se situa al voltant dels 6.000 i presumeix d'haver equilibrat els pressupostos de tots els exercicis des que ell és president del club. "Quan vaig entrar a la caixa hi havia unes 700.000 pessetes (4.207 euros) i ara hi ha unes 840.000 pessetes (4.928 euros)", concreta.

De les despeses fixes del club, en Jaume destaca que les partides més importants corresponent al que es paga als àrbitres, als entrenadors i als jugadors del primer equip, seguit pel que costa netejar la roba, el manteniment del camp, els desplaçaments, les dietes i l'adquisició de material esportiu. A totes aquestes partides encara s'hi han d'afegir les despeses de farmàcia, personal, impremta, Federació, massatgista i revisions metges.

Quant als ingressos, diu que les fonts de finançament del club són "les quotes dels socis, que actualment paguen 42 euros; les quotes dels jugadors del futbol base, que abonen 18 euros pel carnet de soci; les aportacions dels espònsors; la subvenció municipal, que s'atorga per destinar-la al manteniment de les instal·lacions; i els ingressos que s'obtenen amb el bar del camp, la Quina de Nadal, la publicitat dels programes dels partits, les participacions del Sorteig de Loteria de Nadal, les 30 hores de futbol-7 i les petites rifes que es fan al camp els dies de partit".

Per acabar, en Jaume vol expressar el seu agraïment als espònsors del club -Garatge Internacional, Josep M. Bartis, Ànec dels Pirineus, Gàrter 95 i molts comerços del poble- per la seva col·laboració, i també al públic que assisteix als partits dels diferents equips del club. A més, "demana la implicació de tots els jugadors, entrenadors, pares i socis per fer del C.E. Bescanó sigui capdavanter tant esportivament com a nivell d'entitat i de poble".

R. PONSATÍ

Jugadors i tècnics de la temporada 2002-2003 dels diferents equips del C.E. Bescanó

Equip de 2a Regional:

Àngel Fernández, Daniel Gutiérrez, Jaume Valentí, Javi Martínez, Juan Alberto Coronel, Diego Albagly, Francisco Gálvez, Albert Llach, Jordi Dorca, José María Herrera, Francesc Xavier Renart, Eduard Collell, José Francisco Gutiérrez, Jordi Ferrer, Xavier Abulí, Francisco Sánchez, Juan Bosch, Moisés Ortega i David Herrera. *Entrenador:* Francesc Fàbrega. *Delegat:* Manel Rodríguez. *Ajudant:* Jordi Xifra.

Juvenils:

Narcís Soria, Jordi Ayala, Xavier Farrarons, Jesús Jiménez, Sergi Coll, Joan Freixenet, Josep Maria Sabadí, Jonathan Rodríguez, Francesc Masachs, Lluís Boada, Marc Horta, Raimon Rodríguez, Àlex Costa, Pau Abad, Carles Vila i Ricard Bosch. *Entrenador:* Joan Bosch. *Delegats:* Jordi Costa i Antoni Soria. *Auxiliar:* Xavier Genóher.

Cadets:

David Magdalena, Abel Rafel, David Gordo, Francesc Horta, Gerard Caparrós, Sergi Jiménez, Oriol Monje, Pere Bagué, Marc Riera, Manel Montalbán, Eduard Manuel, César Francisco, Eduard Martínez, Robert Masó, Pau Prunell i Robert Massana. *Entrenador:* Josep M. Clarà. *Delegats:* Joan Malagelada i Antoni Jiménez.

Infantils:

Cristian Ventura, Marc Casas, Ivan Rosell, Eduard Gelada, Agustín García, Jordi Montalbán, Gerard Gironès, Ivan González, David Aguilera, Xavier Quiñones, Jordi Mainegre, Sergi Oliveras, Marc Santamaria, Xavier Hernández i Joaquim Antoni Pla. *Entrenador:* Carles Hortelano. *Delegat:* Joan Mainegre.

Alevins:

Adrià Campasol, Oriol Badia, David Quiñones, Marc Jaime, David Farrarons, Jordi Suy, Raül Carballo, Boussouf, Miquel López, Oriol Masachs, Pau Moner, Lluís Montño, Gerard Rosell, Albert Prat, Ferran Faure i Cristian Jiménez. *Entrenador:* Francisco Jiménez. *Delegat:* Rafa Rossell.

Benjamins A:

Sergi Soler, Joan Bataller, Albert Vivancos, Jordi Jiménez, Oriol Vilaplana, Dani Coronel, Nil Lloret, Juan González i Marc Prats. *Entrenador:* Josep Boada. *Delegat:* Josep Soler.

Benjamins B:

Arnau Vilaró, Aniol Campasol, Joël Miquel, Abraham Pérez, Adrià Rovira, Adrià Aymerich, Dani Giménez, Lúdia Fontarossa, Guillem Ferrer, Facundo Bone i Marc Felipe. *Entrenador:* Joan Ferrer. *Delegat:* Jesús Giménez.

Benjamins C:

Alejandro Mira, Miquel Pérez, Dalmau Coll, Pau Casas, Miquel Torrent, David Vila, Albert Seña, Adrià Alsina, Isaac Bonmatí i Jordi Colom. *Entrenador:* Manel Rodríguez. *Delegat:* Joan Torrent.

C.F. Vilanna

(equip vinculat de la lliga d'empreses): Sebas Miranda, Toni Lucas, Francesc Ferrero, Joan Nierga, Joaquim Marcé, David Serrano, Josep M. Coll, Josep Tulsà, Jordi Bosch, Jordi Sidera, Julio Segade, Joan Quiñones, Xavi Rabaseda, Sergi Soler, Ramon Crous, Jordi Ponsa, Damià Guillaumes, Gerard Alsina, Jordi Rafel, Ferran Oliveira, Nando Serrano, Lluís Vinyets, Lluís Pujades i Jordi Rabaseda.

Junta directiva i col·laboradors del C.E. Bescanó

President: JAUME SOLERGASTÓ

Vicepresident i coordinador: JORDI COSTA

Secretari: RAMON NOGUER

Tresorer: JOSEP TULSÀ

Vocals: JOAN MALAGELADA (*encarregat bar i delegat cadets*), ANTONI SORIA (*delegat juvenils*), JOAN MAYNEGRE (*delegat infantils*) i ANTONI JIMÉNEZ (*delegat cadets*)

Col·laboradors: FRANCISCO CORBILLO (*ajudant bar*), DORI BEAS, MANUEL RODRÍGUEZ, JOSEP RIBES, DOLORS ESPINET, ELENA REIXACH, JOSEP GARCIA (*manteniment camp*), JORDI XIFRA (*massatgista*) i JOAN CORONEL (*crònica esportiva*).

IV Torneig de Tennis Caixa de Girona

El passat setembre, a la pista poliesportiva, es va celebrar el IV Torneig de Tennis Caixa de Girona.

La jugadora del Club Tennis Bescanó Judit Serrat va disputar la final, que va perdre amb Dolors Giralt per 6-4, 1-6 i 6-4. Tot i aquesta derrota, la representant del nostre club no va decebre, ja que s'ha de tenir en compte que va jugar amb una lesió a la clavícula. Des d'aquestes ratlles li fem arribar la nostra felicitació i li donem ànims per al seu proper compromís, que tindrà lloc a Empúria-brava.

En la final masculina, el jugador de Santa Coloma Ivan Brun va guanyar el saltenc Carles Sastre per un doble 6-2.

D'altra banda, cal informar-vos que ja ha començat el curs de tennis adreçat tant a la mainada com als adults. Per obtenir més informació s'ha de trucar al telèfon **659 31 97 91**.

Fes tennis, esport i canya!

CLUB TENNIS BESCANÓ

**BON NADAL i
FELIÇ ANY NOU**

Darreres activitats del Club Patinatge Bescanó

Entre els mesos de juny i novembre del 2002, el Club Patinatge Bescanó ha dut a terme les següents activitats:

Proves de la Federació Territorial de Patinatge

Les patinadores del nostre club Meritxell Angelats, en la modalitat d'escola (O.P.), i Sara Mira, en la modalitat lliure, es van presentar a les Proves d'Iniciació A 2a convocatòria disputades el 6 de juliol a Fornells de la Selva.

El dia 13 d'aquest mateix mes, a Celrà, es van celebrar les Proves de Promoció Nivell II, que van comptar amb la participació de les patinadores bescanonines Inés Àvila, en la modalitat d'escola (F.O.), i Laura Luque i Germina Bastardas, en la modalitat lliure, mentre que Jèssica Zatarain es

patinadores bescanonines Germina Bastardes, en la modalitat d'escola (F.O.), i Judit Calvet i Jèssica Zatarain, en la modalitat lliure.

El dia 13 del mateix mes, les nostres patinadores Meritxell Angelats, en la modalitat lliure, i Laura Fernández, Laura Turón, Laia Font i Afra Gómez, en la modalitat d'escola (F.O.) participaren a les Proves d'Iniciació B 3a convocatòria celebrades a Santa Coloma de Farners.

Finalment, el C.P. Bescanó va presentar les patinadores Inés Àvila, Marta Esparch i Afra Gómez a les Proves de Certificat d'Aptitud 3a convocatòria disputades a Llagostera el 10 de novembre.

Foto de grup dels membres del club que van ser presents al Campionat de Preliminar celebrat al pavelló del nostre poble el 16 de juny.

va presentar, en la modalitat lliure, a les Proves de Consolació Nivell I.

Les nostres patinadores Inés Àvila, Afra Gómez, Meritxell Angelats i Laia Font van participar en la modalitat lliure de les Proves d'Iniciació B 2a convocatòria, que es van desenvolupar a Hostalric el 27 de juliol.

A Lloret de Mar, el dia 7 de setembre, s'hi celebraven les Proves de Certificat d'Aptitud 2a convocatòria i el C.P. Bescanó hi va presentar les patinadores Inés Àvila, Neus Bagué, Marta Esparch, Laura Fernández, Laura Turón i Afra Gómez en la modalitat lliure.

Les patinadores del nostre club Meritxell Angelats, en la modalitat d'escola (F.O.) i Sara Mira, en la modalitat lliure, van intervenir en les Proves d'Iniciació A 3a convocatòria disputades a la Jonquera el 28 de setembre.

Les Proves de Promoció Nivell II 2a convocatòria es van dur a terme a Celrà el 6 d'octubre amb la participació de les

Campionats de la Federació Territorial de Patinatge

El dia 16 de juny es va celebrar al pavelló de Bescanó el Campionat Preliminar, que va comptar amb la participació d'un centenar de patinadors/es. Del nostre club, en la categoria A van participar-hi les patinadores Mireia Campasol, Meritxell Sené, Agnès Pagés, Sandra Abad, Cristina Vila, Alba Quintana, Xènia Serra, Anna Xargay, Anna Figueres, Maria Samper, Sara Redondo i Aida Gil, que va assolir el 3r lloc; i en la categoria B Taïs Muñoz, Marina Vila i Marta Arteaga, que aconseguí el 2n lloc.

El patinador del C.P. Bescanó Iván Acedo va classificar-se 6è en el Campionat d'Espanya cadet disputat a Cangas (Galícia) els dies 28 i 29 de juny.

El dia 29 de setembre, al pavelló de Palau, a Girona, s'hi celebrava el Campionat Provincial de Grups Show i el

Patinadors/es del nostre club que participaren en la IX Trobada de Patinatge el passat 26 d'octubre.

El patinador del C.P. Bescanó Iván Acedo en el Campionat d'Espanya cadet disputat a Cangas (Galícia) els dies 28 i 29 de juny.

Les patinadores del nostre club que van obtenir el 3r lloc en el Campionat de Catalunya de Grups Show realitzat a Lleida el 20 d'octubre.

nostre club hi va participar amb "Fúries infernals", una coreografia interpretada per les patinadores Laura Claparols, Verònica Justícia, Raquel Llagostera, Cristina Masó, Olga Costa, Anna Juvé, Elida Matamala i Anna Obrero que va obtenir el 3r lloc i la classificació per al Campionat de Catalunya.

En aquest últim Campionat les nostres patinadores van tornar a quedar terceres, una plaça que les classificava per al Campionat d'Espanya de Grups Show que s'havia de fer a Reus el 22 de novembre. Cal destacar que una de les patinadores del grup es va lesionar la setmana anterior a la celebració del Campionat de Catalunya, essent substituïda per l'entrenadora del nostre club Laura Pujol.

Per últim, la patinadora bescanonina Elisabet Soler va participar en la Copa Girona, que es va dur a terme a Hostalric el 3 de novembre.

Festivals i activitats d'esbarjo

El C.P. Bescanó ha participat en els festivals d'Hostalric, Breda i Salt amb els grups Matrix, Volcans i el Show de les Peques, respectivament.

El divendres 2 d'agost vàrem celebrar el festival de cloenda de la temporada 2001-2002 i el 10è aniversari del club fent una exhibició de balls al pavelló d'esports i, posteriorment, un sopar de germanor. El moment més emotiu de la festa es va produir quan, amb l'acompanyament musical de la marxa del club, va aparèixer el pastís, decorat amb la nina de l'entitat i 10 espelmes enceses.

Per finalitzar, el passat 26 d'octubre celebràrem la IX Trobada de Patinatge acompanyats dels amics dels clubs convidats, un acte que es va aprofitar per commemorar els 10 anys de vida del nostre club amb una exposició fotogràfica d'aquest període i desplegant la pancarta del 10è aniversari. Aprofitem aquestes ratlles per donar les gràcies a totes les persones que van col·laborar en aquesta celebració que, per cert, va estar molt bé.

C.P. BESCANÓ

Activitats de l'Associació Gent Gran de Bescanó

Durant els dies de la festa major, vàrem fer la tradicional exposició dels treballs manuals realitzats al llarg de l'any per les jubilades en els tallers organitzats per l'Associació Gent Gran de Bescanó.

El diumenge 8 de setembre va tenir lloc la nostra "Diada de germanor", una festa que se celebra cada any i que enguany es va dur a terme a l'hotel "La Terrassa" de Platja d'Aro.

Últimament hem anat al Gran Teatre del Liceu de Barcelona a veure el famós ballet Gulbenkian i també hem anat d'excursió a la Catalunya Nord, visi-

La presidenta i d'altres membres de l'Associació Gent Gran de Bescanó a l'exposició de treballs manuals realitzats per les jubilades que s'organitza coincidint amb la festa major del poble.

tant Cotlliure, Port Vendres i Banyuls. I com que aquest any es commemora

el centenari de la mort de Mn. Jacint Verdaguer, hem fet una excursió per visitar la seva casa i conèixer tot el referent a la vida de tan insigne poeta.

Per altra part, cal destacar que ja s'han iniciat els tallers organitzats per l'Associació per al curs 2003-2004, entre els quals destaca el d'arts aplicades, que permet aprendre a pintar figures, treballar amb estany, fer vitralls i pintar roba, entre d'altres opcions. També es continuen fent els tallers de brodats, de patchwork i de nines.

Per últim, cal recordar que aquest any tornem a vendre participacions de la rifa de Nadal i que la junta de l'entitat ja prepara noves sortides.

LA JUNTA DIRECTIVA

2N CONCURS DE PANELLETS DEL CASAL D'AVIS.- A finals d'octubre es va celebrar la segona edició del Concurs de panellets del Casal d'Avis, organitzat per la junta directiva de l'entitat. A la fotografia, diversos socis i sòcies del Casal d'Avis amb la presidenta i la secretària de la junta, Pura Perich Capdeferro i Carme Gironès Gelada, i la dinamitzadora del Casal, Neus Salvador Arespa.

Programa de prevenció de caigudes a la gent gran

L'osteoporosi

Sala d'espera del nou Consultori Municipal.

Els ossos són un teixit viu que requereix ser nodrit per mantenir-lo fort. Nosaltres podem retardar o evitar l'aparició de la descalcificació d'ossos, anomenada osteoporosi. Com fer-ho? La resposta es troba en una alimentació equilibrada i una mica d'exercici regular.

En la nostra dieta s'han d'incloure diàriament aliments rics en calci, proteïnes i vitamina D. El calci és un mineral essencial en la formació dels ossos. S'obté fàcilment de la llet i els seus derivats: formatges, iogurts, flams... En cas que es tingui el colesterol elevat s'han de prendre igualment els làctics, però seran desnatats.

Aliments rics en calci

- Llet
- Formatges
- Iogurts
- Hortalisses de color verd fosc
- Espinacs
- Bròquil
- Pèsols
- Llenties
- Avellanes i nous
- Figes, prunes i dàtils dessecats
- Sardines, anxoves i salmó enllaunats (sí es mengen les espines)
- Musclos, cloïsses

Cal assegurar una correcta aportació de vitamina D per poder aprofitar el calci que prenem a la nostra dieta. Així mateix és necessària l'exposició a la llum solar per poder sintetitzar la vitamina D. Caminar a una hora

del dia en la qual faci sol complirà la doble funció d'exercici físic i aportació correcta de vitamina D a l'organisme, tots dos necessaris per a la prevenció de l'osteoporosi.

Aliments rics en vitamina D

- Rovell d'ou
- Cereals d'esmorzar
- Margarina
- Fetge
- Peixos grassos (salmó, tonyina, sardines)

Què fa l'exercici?

Retarda la desmineralització òssia, augmenta el to muscular i millora l'equilibri i la coordinació, cosa que ajuda a prevenir caigudes. Caminar uns 60 minuts cada dia és el més adient, però també és útils mantenir postures adequades, aprendre la forma correcta de seure, evitar moviments bruscos i evitar estar moltes hores assegut.

Altres recomanacions són: rebaixar el consum de begudes alcohòliques, no fumar, disminuir l'excés de pes i evitar situacions que propiciïn una caiguda.

Si mantenim els ossos forts podem prevenir fractures.

CONSULTORI MUNICIPAL

Itinerari núm. 8

Bosc de la Massana

(cara nord de l'Albera)

Vista del Rosselló des de l'Albera.

Farem una passejada per uns paratges molt singulars que es troben a l'extrem més a llevant del Pirineu. Trobarem grans boscos de faig, algun roure, aurons i un escampall de grèvols, alguns formant bosquets amb exemplars que no ens haguéssim imaginat mai per la seva grandària i alçada, en un paratge a tan sols a 5 o 6 quilòmetres del mar.

A poc que sortim del bosc i ens enfilem per la carena la vista que s'hi contempla és esplèndida, per la part nord es veu tota la plana del Rosselló amb els seus pobles i platges fins a la retallada silueta del Canigó, pel sud l'Empordà amb la badia de Roses, el Cap de Creus i, ja més lluny, s'hi pot veure fins i tot el Far i muntanyes de la Garrotxa.

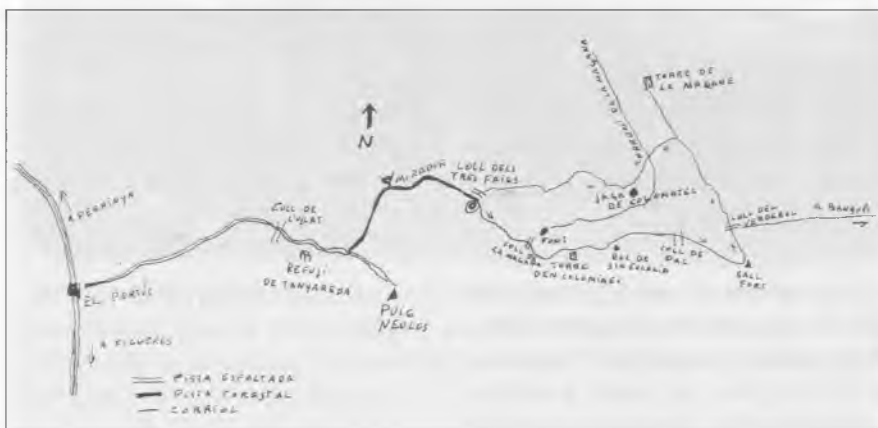
Tot això fa que sigui un indret d'interès paisatgístic dels més grans del nostre país. Pot ser interessant d'anar-hi en qualsevol estació de l'any, a la primavera-estiu per la seva verdor i frescor, a

la tardor pels seus colors i a l'hivern per la manta de fullaraca de sota les fagedes i l'afruitat vermell dels grèvols.

Cal anar-hi preparat, amb roba d'hivern i paravents, ja que hi sovinteja la boira i la tramuntana sol ser molt forta.

S'hi accedeix pel Portús. A 25 km de Figueres en direcció a Perpinyà. Quasi travessat el poble del Portús s'agafa una pista asfaltada, d'aproximadament uns 13,5 km, a la dreta d'un gran aparcament.

A 12,5 km de l'aparcament s'arriba al Coll de l'Ullat, refugi de Tanyareda, on cal fer parada per observar el bosc

Itinerari d'aproximadament 3 hores. Aquest horari ha estat comptat sense gaires parades. De ben segur que amb els motius que trobarem per contemplar paisatge, boscos, arbres, fer fotografies, etc. pot allargar-se considerablement.

Troncs de grèvol a l'Albera.

de colossals pins i sequoies. S'hi pot trobar una fresca font a l'esquerra de la carretera, amb taules i bancs, com àrea de picnic.

A 1,5 km a l'esquerre trobarem una pista forestal, cal deixar l'asfaltada i endinsar-se en ella. La pista sol estar en bon estat, és apta per a qualsevol cotxe, només es pot fer difícil si ha plogut o a la tardor si hi ha fet forta tramuntana, ja que es poden trobar racons amb gruixos de fulles considerables. S'ha de seguir aquesta pista 9,5

Dintre d'una fageda de l'Albera.

km enmig de fagedes i prats, trobant a la seva esquerra algun mirador sobre el Rosselló. La pista s'acaba al Coll dels Tres Faigs. Des d'aquest punt es comença l'excursió a peu.

Enfilant per un ample corriol a la dreta, a 5 minuts i sota un enorme faig, es troba un petit pou de neu. Travesant la fageda i pujant per una ample carena, en 15 minuts, s'arriba al puig dels Quatre Termes. Seguint la carena principal coberta de prats i roquetars, amb magnífiques vistes, en 30 minuts es troba el Coll de la Massana.

Pujant un petit turó s'arriba a la Torre d'en Colomines, petita i aixaparada torre de guaites aproximadament a 35 minuts. Seguint la passejada, a 1 hora, es troba un cim format per grans blocs de granit, anomenat Roc de Santa Eulàlia.

A 1 hora i 10 minuts se situa el Coll de Pal i, a poc més d'1 hora i 50 minuts de la sortida, trobarem el Pic del Sall Fort, punt culminant de la carena, amb grans blocs granítics enmig dels quals hi creix un teix, arbre de fulles verinoses, arrapat fortament al rocam per no ser emportat per la forta tramuntana que hi sol bufar.

Es pot gaudir de nou de magnífiques vistes sobre Banyuls, Port Vendres i Cotlliure.

Tot baixant per la carena, mirant de

front a la Torre de la Massana, s'entra en una espessa fageda.

Aproximadament a 2 hores es troba el Coll de Verderol, en aquest punt s'ha d'anar alerta a no decantar-se massa cap a la dreta i sortir cap a Banyuls. Seguint cap a ponent, a poc, es troba un bosc de grèvols, excepcional per la quantitat que n'hi ha i pel gruix i alçada dels exemplars. Continuant pel camí, s'arriba a la Torre de la Massana.

A 2 hores i 15 minuts, tot caminant per la zona esquerra es baixa fins a trobar el curs, sempre cabalós, del torrent de la Massana. Travessant-lo s'ha d'enfilat el seu marge dret fins arribar a un bonic paratge.

A 2 hores i 20 minuts se situa la Jaça de les Colomates, amb verds prats envoltats de faigs, roures, aurons i grèvols, i una barraca tancada de pastors i una altra oberta com a refugi. Es deixa a l'esquerra, aquesta última cabana, i cal enfilar-se per un corriol que travessa un bosc, amb varietat d'exemplars de roures monumentals. Sortint d'aquest bosc, pujant pel mig de prats i blocs de pedra amb forta pendent es va guanyant altura.

A 3 hores i 15 minuts, endinsant-se per una fageda que decanta a la dreta, retorn al Coll dels Tres Faigs.

ANDREU BATALLÉ I SOMS

Una pista de l'Albera plena de fulles.

Història de la vida quotidiana

Vivències d'una llevadora rural

Segurament molts dels que llegireu aquestes línies van estar acompanyats al néixer per la llevadora de Bescanó, la Dolors Moreno, de Can Vilaplana, que és un pou sense fons d'anècdotes i experiències relacionades amb la seva feina. La Dolors va començar de molt jove, cap allà l'any 1952 i va estar uns 40 anys exercint, fins que es va jubilar ara farà uns deu anys. Va començar arribant a peu i amb bicicleta fins allà on la demanessin, a Bescanó, Vilanna, Estanyol, Montfullà, Salt i fins i tot a l'altra banda del Ter, estigués plovent, nevant, fes fred o calor, fos de dia o de nit. Al principi, moltes vegades, fins i tot anaven dos a la mateixa bicicleta, ella i el qui l'havia vingut a avisar de l'esdeveniment. Més tard es va comprar una mobilette i ja més endavant debades anava amb taxi, depenent del temps que feia. A part de llevadora també era ATS i anava a donar injeccions a domicili. Ens ha explicat tantes anècdotes d'aquests anys que hem hagut de fer-ne una tria.

En algunes de les històries hi trobem costums, relacionats amb els naixements, que ja s'han perdut, però que són bonics de recordar per a alguns i de conèixer per a altres que no ho hem viscut. Abans, per exemple, hi havia el costum que la llevadora que havia assistit al part era la que havia de portar en braços l'infant a batejar. La seva feina no era tan sols la de donar assistència a l'hora de donar a llum, sinó que havia de dur el nen al bateig i a la presentació al temple. La mare no era present al bateig. Uns dos o tres dies després anaven la llevadora i la mare de la criatura a missa a fer la presentació del nen al temple. Normalment s'avisava amb anterioritat al rector. Una d'aquestes vegades, quan el rector de Bescanó era Mossèn Ramon,

van arribar a l'església i el capellà no hi era perquè se n'havia oblidat. La seva majordoma, la Carmeta, es va posar a tocar la campana de l'església de Sant Llorenç per tal que si la sentís el rector hi anés. I va tocar la campana amb tanta força que es va produir una alarma general, ja que molta gent es va pensar que hi havia foc en algun lloc del poble. Finalment i al cap d'una bona estona Mossèn Ramon ho va sentir i es va portar a terme la presentació de l'infant al temple.

Recorda també que una nit d'ara farà uns 40 anys, la van anar a buscar amb moto per portar-la a una casa de pagès a Estanyol on hi havia una dona a punt de donar a llum. Com que feia fred i era de nit no va voler pujar a la moto i va anar a buscar el taxista, l'Ernest de Cal Corder, perquè l'acompanyés. A la casa no hi havia aigua, ni llum, ni cap porta enlloc. Es van estar tota la nit allà, ella i el taxista, fins que el part es va complicar i van decidir que la dona anés a l'hospital. Però la senyora no hi volia anar de cap de les maneres tot i els dolors que tenia, perquè no s'havia

depilat. Finalment la van convèncer i la hi van dur. Diu que abans de marxar la dona li va dir: "Tan poc que costa d'entrar i tant que costa de sortir". Després de passar tota la nit amb ella mai més no en va tenir notícies i a sobre va haver de pagar el taxi.

De tant en tant també l'avisaven d'algun part a la banda de Sant Gregori i la hi van dur. Diu que abans de marxar la dona li va dir: "Tan poc que costa d'entrar i tant que costa de sortir". Després de passar tota la nit amb ella mai més no en va tenir notícies i a sobre va haver de pagar el taxi.

De tant en tant també l'avisaven d'algun part a la banda de Sant Gregori i la hi van dur. Diu que abans de marxar la dona li va dir: "Tan poc que costa d'entrar i tant que costa de sortir". Després de passar tota la nit amb ella mai més no en va tenir notícies i a sobre va haver de pagar el taxi.

De tant en tant també l'avisaven d'algun part a la banda de Sant Gregori i la hi van dur. Diu que abans de marxar la dona li va dir: "Tan poc que costa d'entrar i tant que costa de sortir". Després de passar tota la nit amb ella mai més no en va tenir notícies i a sobre va haver de pagar el taxi.

Un altre dia d'hivern que plovia molt, també va haver d'anar a pagès, a una casa que, a causa de la tempesta els havia caigut la xemeneia i com que

no podien fer foc feia una fred que pelava. Tot i això la dona estava al llit amb dolors esperant pacientment el naixement del seu fill. Tot d'una va arribar el seu marit, al qual havia envestit una vaca i no es trobava gaire bé i de sobte mentre la Dolors estava assistint a la dona, l'home es va posar a dins el llit al costat de la seva muller. La llevadora li va preguntar què feia posant-se al llit, que a més era molt estret, si la seva dona estava parint, però ell li va dir que tenia fred i necessitava descansar.

Com podeu veure la feina d'una llevadora tenia la seva part dura però també la seva part divertida. Recordant totes aquestes històries, que són part de la història real de cada dia dels nostres pares i avis, ens n'adonem com canvien les coses en poc temps.

A més de fer de llevadora també donava injeccions. Anava també a l'altra banda del Ter. Un d'aquests cops, quan va anar a buscar la barca per travessar el riu, aquest anava molt ple. Es veu que quan això passava s'agafava una barca més amunt, a l'alçada de la Grober, perquè no hi havia tanta aigua, l'anomenaven la barca de dalt. En Varisto li va dir que ja la portava a l'altre costat però que s'afanyés que el riu estava pujant. Va anar tant de pressa com va poder a donar la injecció i quan va arribar al riu en Varisto l'esperava nerviós, perquè el Ter pujava per moments. Va haver d'ajudar-lo per anar el més ràpid possible a arribar a l'altra banda. Tot i això els hi va anar de ben poc que l'aigua no se'ls emportés riu avall. I tot plegat per un duro, que és el que cobrava per donar una injecció a domicili ara farà uns 40 anys.

I amb tot aquest anar i venir la Dolors també va tenir mainada, ni més ni menys que cinc, que déu n'hi do. I ja per acabar, com que a molts de vosaltres la Dolors us va veure néixer, ara us donem l'oportunitat de poder veure-la a molt poca edat, quan tan sols tenia mesos, per això hem volgut il·lustrar aquesta pàgina amb aquesta fotografia tan bonica i tendra.

JUDITH FRIGOLÉ

GASTRONOMIA

Terrina de conill

Ara que és temps d'anar a caçar bolets hem pensat que seria bo de posar una recepta que inclogui aquest ingredient tan preuat, ja que tothom ha après una mica més després de l'Exposició i la posterior cuinada de bolets que es va fer a Bescanó. Anem, doncs, a començar amb aquest plat.

INGREDIENTS:

1 conill desossat, 1 tall de cansalada, 200 gr. de botifarra crua, 1 copa de vi ranci, 4 fulles de gelatina, ½ litre de brou, els rossinyols

PREPARACIÓ:

- Poseu en un bol el conill desossat a talls, juntament amb el vi, el brou, la botifarra esparracada i els rossinyols. Salpebreu-ho i remeneu-ho perquè quedi ben barrejat.
- Remulleu la gelatina i poseu-la al foc perquè es desfaci i afegiu-la a la barreja.
- Deixeu-ho reposar tot plegat a la nevera durant una hora.
- Després heu de muntar la terrina amb capes. Poseu primer el conill, després la cansalada i la barreja que tenim preparada i deixeu-ho al bany maria uns 30 minuts.
- Després poseu la terrina al forn durant una hora i ja estarà llesta per menjar!
- Bon profit!

Pastís de rovellons i pinatells

Un dels plats que es van presentar a la cuinada de bolets va ésser aquest pastís de rovellons i pinatells, que va agradar molt a tots aquells que van tenir l'oportunitat de tastar-lo.

INGREDIENTS:

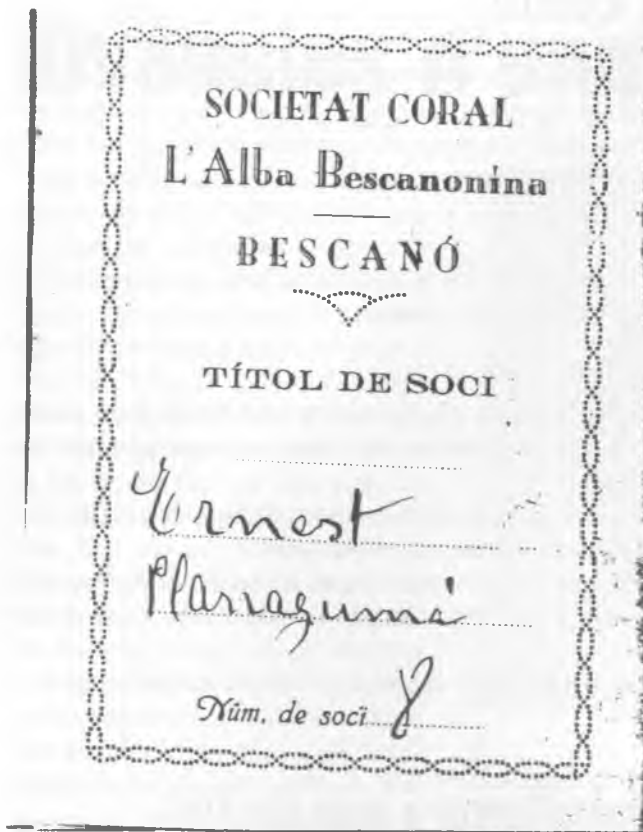
500 gr. de rovellons, 500 gr. de pinatells, 1 ceba gran, 1 ampolla de crema de llet, 5 ous, Sal, pebre i nou moscada

PREPARACIÓ:

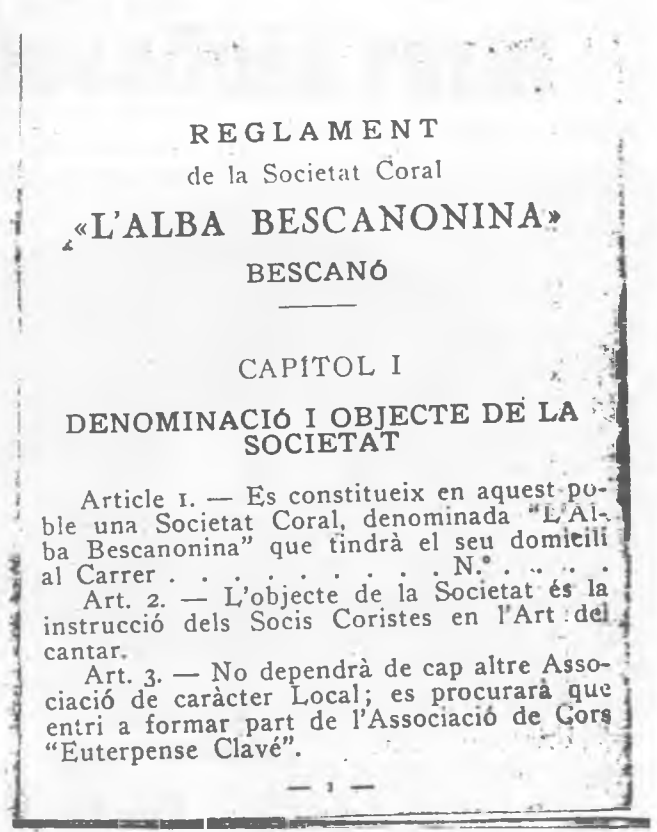
- Fregiu els bolets fins que acabin la seva aigua i talleu-los a talls no molt petits.
- Sofregiu la ceba fins que agafi color i piqueu-la. Afegiu-la als bolets.
- En un bol poseu-hi mitja ampolla de crema de llet, els ous, la salt, el pebre i la nou moscada.
- Barregeu-ho tot i afegiu-hi els bolets i la ceba.
- Quan quedi una pasta amorosa en separarem una mica i la guardarem per a la salsa. La resta la posarem en un motlle untat en mantega
- Poseu-ho al forn al bany maria durant uns 3/4 d'hora.
- Per fer la salsa, barregeu mitja ampolla de crema de llet amb la pasta que hem guardat i passeu-ho per la batedora.
- És important a l'hora de presentar el plat que el pastís se serveixi fred amb la salsa ben calenta per sobre.
- Esperem que us hagi agradat i que vagi de gust!

JUDITH FRIGOLÉ

Tot fent memòria

Carnet de soci de la coral d'Ernest Planagumà.

El reglament de la Societat Coral l'Alba Bescanonina.

En el programa de Festa Major de l'any 1985, en Josep (Pitu) Palou i Gironès va publicar un escrit titulat "Bescanó 50 anys enrere" que recentment ha estat imprès a les Planes d'Història de Bescanó amb el títol "Quadres de l'ahir", patrocinat pel nostre Ajuntament com a homenatge pòstum a l'autor.

En aquest escrit ens recorda la Coral; això ha fet que la nostàlgia (que sí que la tinc) i els records de la infantesa afloressin dins meu.

Hi ha coses que passen quan arriba aquell encantament de cap al tard i fent memòria, tot i que saps el que vols dir, tens la temença

CAPÍTOL II SOCIS

Art. 4. — Els Socis es dividiran en dues categories: Coristes i Socis Protectors.

Art. 5. — L'edat no serà obstacle per a formar part de l'Agrupació com a Soci Corista. Caldrà, però, que es reunieixin les condicions de veu indispensables a criteri del Mestre.

Art. 6. — Tot aspirant a Soci Corista haurà de sol·licitar-ho per escrit a la Junta. S'exposarà durant vuit dies en el lloc d'anuncis de la Societat, i passat aquest temps sense reclamació, podrà formar part del Cor, si el Mestre el considera amb condicions musicals per a figurar-hi.

Art. 7. — Els aspirants a Soci Protectors, podran ingressar sense cap classe de tràmit.

Art. 8. — Els socis protectors pagaran com a mínim la quantitat d'una pesseta cada mes.

Art. 9. — Tot soci Protector que deixi de pagar tres mensualitats consecutives, sense causa justificada, serà exposat durant 15 dies i passat aquest plaç, si no satisfà les quotes serà expulsat.

Art. 10. — Tot soci Corista que sense motiu justificat no assisteixi per tres vegades consecutives als assaigs, en el termini de 30 dies, serà expulsat de la mateixa.

a) Mentre duri l'assaig, com és natural, els coristes no fumarán, no enraonarán, ni es distrauran amb llurs companys.

b) Quan el cos coral surti del Poble haurà de seguir l'itinerari i fer el viatge en la forma disposada per la Junta Directiva. Durant el viatge els coristes no podran cantar a coro ni bromejar estrepitosament a l'objecte de conservar les facultats vocals i guardar la compostura precisa en tots els actes del coro.

CAPÍTOL III

DIRECCIÓ DE LA SOCIETAT

Art. 11. — Per la bona marxa i direcció de la mateixa es nomenarà una Junta Directiva composta de President, Vice-president, Secretari, Sots-secretari, Caixaer i tres Vocals, tots amb veu i vot, els quals deuran ésser elegits per majoria absoluta entre tots els socis.

Art. 12. — El component de la Directi-

va que per absència o malaltia no pugui desempenyar el càrrec, serà substituït interinament per el que el segueixi en nombre de vots en la votació a què fa referència l'article anterior.

Art. 13. — La Junta es renovarà per meitat cada any.

Art. 14. — Per a la primera renovació es verificarà un sorteig en el qual es determinaran els components de la Junta que tinguin de deixar el càrrec, i en els successius seran sempre els més antics en el mateix. El que sigui reelegit, serà lliure d'acceptar o no novament el càrrec.

Art. 15. — L'elecció es verificarà per mitjà de paperetes o candidatures que contindran els noms dels socis que es designin pels càrrecs objecte de renovació.

Art. 16. — Acabat l'escrutini, el President entregarà els càrrecs respectius a n'els que per majoria de vots hagin estat elegits.

CAPITOL IV

OBLIGACIONS I FACULTATS DE LA JUNTA

Art. 17. — Correspon a la Junta en plè, sense perjudici de les atribucions i obliga-

cions peculiars de cada un dels seus components:

1.º Complir i fer complir aquest Reglament, imposant les sancions que en el mateix s'expressen.

2.º Administrar bé i fidelment els ingressos de la Societat.

3.º Admetre els Socis Protectors.

4.º Cellerar sessió ordinària el primer Diumenge de cada mes a les 3 de la tarda i extraordinària sempre que el President o la majoria de la Junta ho cregui convenient per a la resolució d'assumptes urgents.

5.º Rendir comptes almenys cada mestre dels ingressos i despeses de la Societat.

6.º Assenyalar els assaigs que sigui convenient celebrar-se i designar també es funcions públiques (festivals, concerts, sardanes, etc.) que hagin de celebrar-se i costants que en ells tinguin d'ostentar els socis.

7.º Contractar els Mestres Directores de Cant i cellerar amb ells reunions particulars en nom de la Societat.

8.º Procurar, quan els gastos siguin superiors a n'els ingressos, arbitrar els recursos

de no trobar les paraules adequades.

Començaré, doncs, dient:

Quan en Joan Auguet, en Marín Anton i jo no teníem els 14 anys complerts vàrem formar part d'una societat coral denominada "Alba Bescanonina". Érem els més petits dels 62 socis cantors (homes i dones) que en formaven part. Malauradament, els dos companys abans esmentats ja no estan entre nosaltres.

Avui, anys 2002, són més els absents que els components de la Coral que podran recordar els estatuts que es van editar per al bon funcionament de l'entitat.

Hi he pensat (tant de bo sigui així), que el record dels estatuts ens facin retornar, encara que sigui solament de pensament, aquelles caramelles de què ens parla en Pitu i que es varen estrenar amb la presentació de la Coral, a la Plaça (llavors de Pi i Margall), amb l'assistència de tota la Corporació local.

Si llegir el reglament de la Societat Coral l'Alba Bescanonina fa avivar el record llunyà del 31 de gener de 1936, data en què es va constituir l'entitat, em dono per satisfet.

No puc oblidar els mèrits i actituds, en la seva intuïció, en el reglament, de la comissió organitzadora. Val la pena recordar-los.

ERNEST PLANAGUMÀ I GARRIGA

que estimi factibles entre els Socis que s'hi prestin voluntàriament.

9.º Susprenre temporalment o indefinidament els assaigs o funcions públiques per aconsellar-ho les circumstàncies especials o extraordinàries; dita suspensió portarà així mateix la del pagament de mensualitats si bé la Societat continuarà el funcionament de tot el demés.

CAPITOL V

DISSOLUCIÓ DE LA SOCIETAT

Art. 18. — Aquesta Societat no podrà dissoldre's mentre demanin la seva continuació 8 socis; i en cas de dissoldre's, es convertiran a metàl·lic quants utensilis i efectes posseeixi la Societat i es destinarà el seu valor i fons existent al pagament de deutes contrets. El sobrant, si n'hi hagués se'n farà l'ús que la Junta cregui més convenient.

Art. 19. — Malgrat el que disposa l'article anterior, no podrà ésser venuda per cap motiu la Senyera de "L'alba Bescanonense", la mateixa que presideix l'agrupació, "L'Alba Bescanonina".

CAPITOL ADICIONAL

El president i Junta d'aquesta Societat deuran vetllar perquè es mantingui al marge de tota política, essent considerada falta greu que es castigarà amb l'expulsió tota activitat política en el si de l'Agrupació.

Els Socis deuran observar sempre les indispensables regles de respecte mutu, tant en paraules com en tota mena de manifestacions per que sempre hi hagi l'harmonia entre tots, indispensable per a tenir exit l'Agrupació.

Bescanó, 31 Gener 1936.

La Comissió organitzadora. — E. Saboyà, Call, Joan Planagumà, Jaume Navarro, Llorenç Auguet, Aleix Vinyals, Josep Tolosa i Joan Dorca.

- 6 -

- 7 -

La Comissió organitzadora per a revelar una cosa tant sencilla com podia ser els reglaments de la Societat Coral va optar per utilitzar en segell de 15 centms

ERNEST PLANAGUMÀ I GARRIGA.

recollida

selectiva

Aquestes Festes, reciclem.

FEM UN REPÀS!

PAPER I CARTRÓ -CONTENIDOR BLAU-
Diaris, revistes, folis, cartes, llibres, cartró...

VIDRE -CONTENIDOR VERD-
Ampolles de vidre, ampolles de refrescs, d'aigües, de suc, de begudes alcohòliques, pots d'aliments o de conserva, ampolles de cava...

ENVASOS LLEUGERS -CONTENIDOR GROC-
Envasos de plàstic que no hagin contingut productes tòxics i perillous, llaunes de refrescs o de conversa, brics, tacs de plàstic o metàl·lics, por-xpan, bosses de plàstic.

MEDICAMENTS

PILES

...i RECORDA!!!

SERVEI DE RECOLLIDA DE MOBLES I TRASTOS VELLIS

Al municipi hi ha un servei gratuït de recollida domiciliària de mobles i trastos vells que té establert un dia de recollida al mes. Si ens en volem desfer, cal dipositar-los al costat del contenidor d'escombraries més proper la nit abans de la recollida.

DIA DE RECOLLIDA: PRIMER DIMECRES DE CADA MES

RECORDA:

Només es recolliran els mobles i trastos vells el dia establert de recollida.

Cal respectar el dia de recollida i evitar deixar-los al carrer quan no toca. Evitem tenir els nostres carrers bruts.

FEM AMBIENT. COL·LABOREM